

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี
(พ.ศ. 2563 – 2565)
ของกรมการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี

(พ.ศ. 2563 - 2565)

ของกรมการพัฒนาชุมชน

พระบรมราโชวาท

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

“...ชอบใจมาก ที่ต้องเหน็ดเหนื่อยทำงานในหมู่บ้านชนบท และต้องประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ขอให้ช่วยกันพัฒนาคนให้มีความฉลาด สามารถช่วยตนเองได้...

ในการแนะนำส่งเสริมอาชีพ หรือให้คำแนะนำเรื่องต่าง ๆ ต้องทำให้บ่อย ๆ ไม่ใช่พูด หรือทำหนเดียว... ขอให้ช่วยแนะนำชาวบ้าน ราษฎร ให้ขยันขันแข็ง มีความฉลาด สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว ทำงานหารายได้ และเก็บออม...

เมื่อถึงคราวจำเป็น ความมั่นคงของประชาชนในชนบทเป็นส่วนหนึ่งที่จะสร้างชาติ และป้องกันประเทศเป็นอย่างดี
ขอใจ ขอให้สบายดี โชคดีทุกคน และมีความสำเร็จในการทำงาน...”

พระราชทานแก่พัฒนากร

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2508

พัฒนาคือสร้างสรรค์

คำขวัญพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เนื่องใน “วันพัฒนา”
เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติหน้าที่ของนักพัฒนา

คำนำ

แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน จัดทำขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้นำสถานการณ์ปัจจุบัน และสภาพแวดล้อมของการบริหารประเทศ มาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในช่วงอนาคตที่ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของประเทศ ชุมชน ในด้านที่มีผลต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ให้มุ่งไปสู่เป้าหมายสูงสุดภายใต้วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565” กรมการพัฒนาชุมชนได้มุ่งขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ ทำให้มีความง่าย ทำทนาย และเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรก ของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล สถานการณ์สภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อให้บุคลากรทุกคนใช้เป็นกรอบทิศทางการปฏิบัติงาน โดยสามารถกำหนดรูปแบบ นำไปประยุกต์สู่การปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม

ขอให้บุคลากรกรมการพัฒนาชุมชนทุกท่าน ร่วมกันสานพลัง นำวิสัยทัศน์ เป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการไปปฏิบัติ ด้วยพลังแห่งการพัฒนา รวมพลังเป็นหนึ่ง ร่วมสร้างผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
ทิศทาง นโยบาย และแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรมการพัฒนาชุมชน	9
แนวคิด ภารกิจ และอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน	23
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมกรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2563 - 2565	31
ทิศทางแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน	39
ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้	45
ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล	51
ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล	59
ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง	65
ตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน	71
รายละเอียดแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน	75
การนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ	123
ภาคผนวก	127

ทิศทาง นโยบาย
และแผนระดับต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับ
กรมการพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง

- มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย
- สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

มั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน มีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงินและทุนอื่นๆ

ยั่งยืน

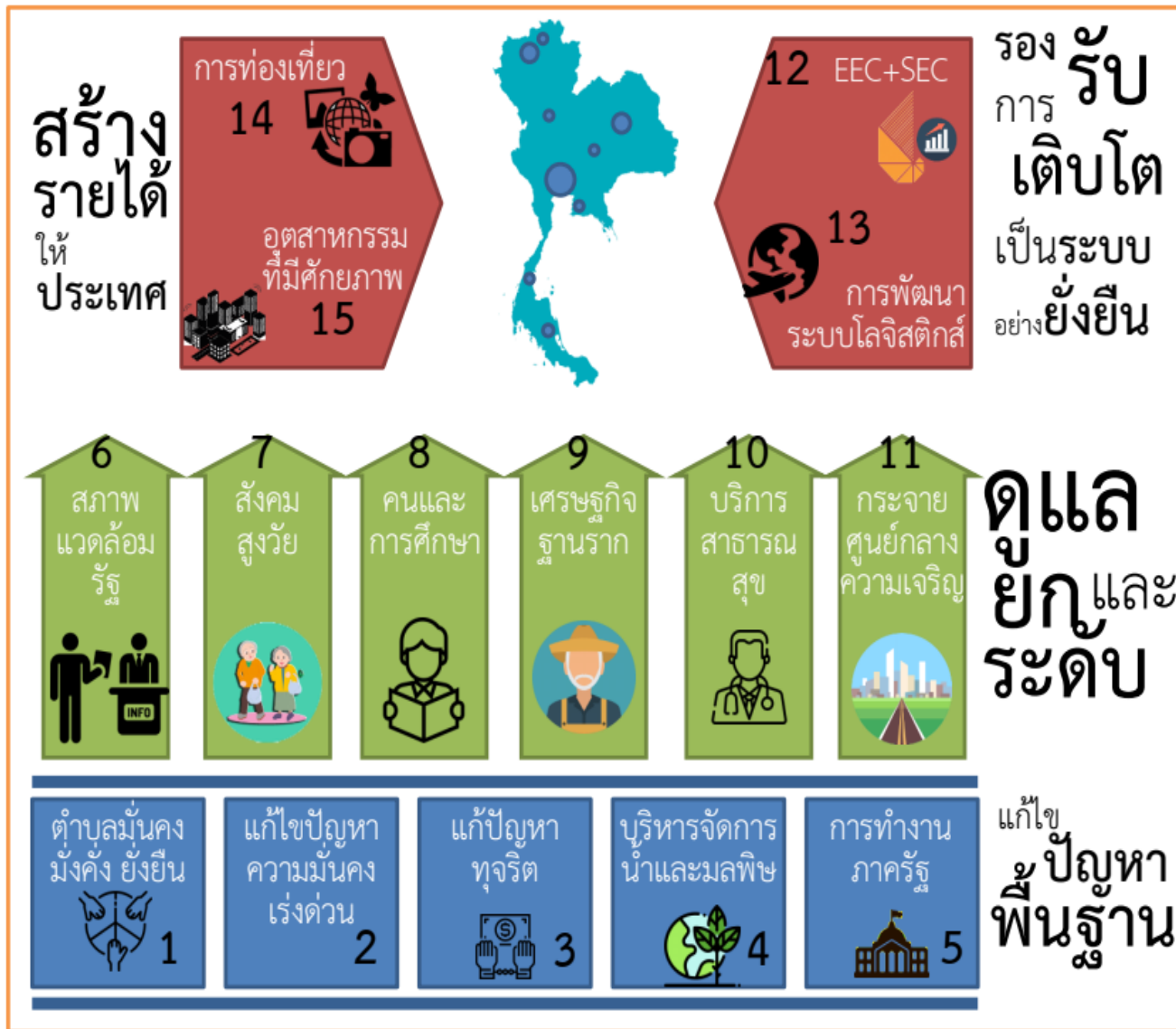
- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม
- มีการผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก
- คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับ

ประเด็นการพัฒนาเร่งด่วนในช่วงระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ. 2561 - 2565) ของยุทธศาสตร์ชาติ

15 ประเด็น เร่งด่วน 5 ปีแรก

แผนการปฏิรูปประเทศ 11 ด้าน

การเมือง

บริหารราชการแผ่นดิน

กฎหมาย

กระบวนการยุติธรรม

เศรษฐกิจ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สาธารณสุข

สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

สังคม

พลังงาน

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

และประพฤติมิชอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
2. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
3. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
4. ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
5. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประทุพทุฒิมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
10. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

6

การปรับสมดุลและพัฒนา
ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ความมั่นคง

การสร้างการเติบโตบนคุณภาพ
ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การสร้างความสามารถ
ในการแข่งขัน

การสร้างโอกาสและ
ความเสมอภาคทางสังคม

การพัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

6

การเพิ่มประสิทธิภาพ
และธรรมาภิบาลใน
ภาครัฐ

ความมั่นคง

การเติบโตที่เป็นมิตรกับ
สิ่งแวดล้อมเพื่อการ
พัฒนาอย่างยั่งยืน

การสร้างความเข้มแข็ง
ทางเศรษฐกิจและ
แข่งขันได้อย่างยั่งยืน

การสร้างความเป็น
ธรรมลดความเหลื่อม
ล้ำในสังคม

การเสริมสร้างและ
พัฒนา
ศักยภาพทุนมนุษย์

4

การต่างประเทศ ประเทศ
เพื่อนบ้าน และภูมิภาค

การพัฒนาภูมิภาค เมือง
และพื้นที่พิเศษ

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
วิจัยและนวัตกรรม

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
และระบบโลจิสติกส์

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

นโยบายหลัก 12 ด้าน	นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง
<ol style="list-style-type: none"> 1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ 2. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ 3. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม 4. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก <ol style="list-style-type: none"> 7.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน 7.2 สร้างความเข้มแข็งของชุมชน 7.3 ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก 8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทย 9. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 11. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ 12. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน 2. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 3. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม 5. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน 6. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต 7. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 8. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ 9. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ 10. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน 11. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย 12. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

ประเทศไทย 4.0

แนวคิด: ประเทศไทย 4.0 คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เมื่อภายในเข้มแข็งแล้วต้องเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหวัง มีความสุข และความสมานฉันท์ได้อย่างแท้จริง

เป้าหมาย: ปรับเปลี่ยนประเทศไทย และสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก

- 1) เศรษฐกิจภายในประเทศ (Domestic Economy): การค้า การลงทุน และการจ้างงานในท้องถิ่น
- 2) เศรษฐกิจภูมิภาค (Regional Economy): มอง ASEAN ในภาพใหญ่ และภาพ CLMVT ที่เล็กลง
- 3) เศรษฐกิจโลก (Global Economy): เชื่อมโยงและเรียวร้อย ASEAN เข้าด้วยกันให้เป็นพลังต่อรอง

การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน

- 1) การยกระดับนวัตกรรม (Innovation Driven Proposition) ของทุกภาคส่วนในประเทศ
- 2) การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur Driven Proposition)
- 3) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย (Community Driven Proposition)

1) Productive Growth Engine
: ปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง

2) Inclusive Growth Engine
: ประชาชนได้รับประโยชน์ทั้งรายได้ โอกาสและความมั่งคั่ง

3) Green Growth Engine
: การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลไกขับเคลื่อน

เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

SDGs เป็นเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาระดับนานาชาติ ซึ่งจัดทำโดยองค์กรสหประชาชาติ เป้าหมายโลกแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้ มีการเผยแพร่และเป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่ปี 2559 - 2573 ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 17 เป้าหมาย ซึ่งประเทศไทยได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

23 หลักการทรงงาน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

1 ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 	2 ระวังภัยจากข้างใน 	3 แก้ปัญหาที่จุดเล็ก 	4 ทำตามลำดับขั้น 	5 ภูมิสังคม
6 องค์กรรวม 	7 ไม่ติดตำรา 	8 ประหยัด เรียบง่าย ใช้ประโยชน์สูงสุด 	9 ทำใจง่าย 	10 การมีส่วนร่วม
11 ประโยชน์ส่วนรวม 	12 บริการรวมจุดเดียว 	13 ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ 	14 ใช้ธรรมชาติปรับธรรมชาติ 	15 ปลูกป่าในใจคน
16 ขาดทุนคือกำไร 	17 การพึ่งตนเอง 	18 พอยู่พอกัน 	19 เครื่องจักรพอเพียง 	20 ชื่อสัตย์ สุจริต
21 ทำงานอย่างมีความสุข 	22 ความเพียร 	23 รู้-รัก-สามัคคี 	ข้อมูลจาก สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)	

ISDF
อินโฟกราฟิกไทย

ร่างแผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2563 - 2565)

วิสัยทัศน์: ประชาชนมีรากฐานการดำรงชีวิตและพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างมั่นคงและสมดุล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- พันธกิจ:**
1. รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความมั่นคงภายใน
  2. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
  3. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน
  4. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการในระดับพื้นที่

ประเด็นการพัฒนาและเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1: การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน **เป้าหมาย:** สังคมมีความสงบเรียบร้อยและปลอดภัย

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2: การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ **เป้าหมาย:** ภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3: การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก **เป้าหมาย:** ชุมชนมีความสุข

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4: การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่อนาคต **เป้าหมาย:** สภาพแวดล้อมในพื้นที่มีคุณภาพเอื้อต่อการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 5: การวางรากฐานการพัฒนาองค์กรอย่างสมดุล **เป้าหมาย:** องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้มแข็ง

แนวคิด ภารกิจ
และอำนาจหน้าที่
กรมการพัฒนาชุมชน

ปรัชญาการพัฒนาชุมชน

ปรัชญาการพัฒนาชุมชน เป็นหลักความเป็นจริงแห่งชีวิตที่มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในมนุษยชาติว่ามนุษย์ทุกชีวิตมีคุณค่า มีความหมาย มีศักดิ์ศรี มีศักยภาพ มีฐานะแห่งความเป็นมนุษย์ ที่ไม่ควรได้รับการเหยียดหยาม ดูหมิ่น เหยียดหยามจากมนุษย์ด้วยกันเอง มีความสามารถจากการเป็นมนุษย์ที่ควรได้รับการยอมรับ และทำให้ปรากฏเป็นจริงในทางปฏิบัติจากเพื่อนมนุษย์ด้วยกันเอง โดยมนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาได้ถ้าได้รับโอกาส

ความหมายการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน หมายถึง วิธีการ หรือ โครงการ หรือ ขบวนการ หรือ กระบวนการ ในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของความสัมพันธ์แนวราบระหว่างคนในชุมชน โดยการพัฒนาจิตสาธารณะ ศักยภาพ และกระบวนการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเองโดยการกระทำร่วมกันของคนในชุมชน

ภารกิจและอำนาจหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน

(ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552)

กรมการพัฒนาชุมชนมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชนได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชน
2. จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความก้าวหน้าและมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน
3. พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน
4. สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในงานพัฒนาชุมชน และการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน
6. ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ลักษณะโครงสร้างการบริหารราชการของกรมการพัฒนาชุมชน

จุดยืนของกรมการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2563 - 2564

“กลไกสำคัญในการสร้างเสริมชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน และพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคง ด้วยนวัตกรรมและการบูรณาการ ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ภารกิจ อำนาจ
หน้าที่ตาม
กฎกระทรวงฯ

ภารกิจ และหน้าที่
ได้รับมอบหมาย

ค่านิยมองค์กร
ABC DEF S&P
“ยืนเคียงข้างประชาชน
ช่วยเขาเพื่อให้เขา
ช่วยเหลือตนเองได้”

ปรัชญา หลักการ
วิธีการ ที่ใช้
ในการทำงาน

ประสบการณ์
ที่เชี่ยวชาญ
ของบุคลากร

ผลงานสำคัญ
ที่ผ่านมา
ทั้งอดีตและ
ปัจจุบัน

เป้าหมายของการ
พัฒนาที่ยั่งยืน: SDGs)

ยุทธศาสตร์ชาติ
20 ปี
(พ.ศ. 2561 - 2580)

แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12

ค่านิยมองค์การของกรมการพัฒนาชุมชน

A : A ppreciation	ชื่นชม
B : B ravery	กล้าหาญ
C : C reativity	สร้างสรรค์
D : D iscovery	ใฝ่รู้
E : E mpathy	เข้าใจ
F : F acilitation	เอื้ออำนวย
S : S implify	ทำให้ง่าย
P : P ractical	ปฏิบัติได้จริง

“ยื่นเคียงข้าง
ประชาชน ช่วยเขา
เพื่อให้เขา
ช่วยเหลือตนเองได้
Help them
to help
themselves”

ยุทธศาสตร์แห่งความสุขของประชาชน

Happiness STRATEGY of CDD

HAPPINESS STRATEGY OF CDD

Local Economy Happiness

สร้างความเข้มแข็ง
ของเศรษฐกิจฐานรากชุมชน

Personnel Happiness

สร้างสมดุลชีวิตการทำงานและ
ครอบครัว (Quality of Life)

C ชุมชนพึ่งตนเองได้

E เศรษฐกิจฐานรากขยายตัว

C ทุนชุมชนมีธรรมาภิบาล

O องค์กรมีขีดสมรรถนะสูง

Community Happiness

สร้างความสุขมวลรวมชุมชน
Gross Village Happiness : GVH

Local Capital Happiness

พัฒนาการจัดการทุนชุมชน
ให้มีการบริหารจัดการธรรมาภิบาล
ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุน

การวิเคราะห์
สภาพแวดล้อม
กรมการพัฒนาชุมชน
พ.ศ. 2563 - 2565

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน

จุดแข็ง

1. มีกลไกในการขับเคลื่อนภารกิจสำคัญและตอบสนองนโยบายรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ
2. มีโครงสร้างบุคลากรในพื้นที่ทุกระดับ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (จังหวัด/อำเภอ) โดยมีพัฒนาการจังหวัด/พัฒนาการอำเภอ รับผิดชอบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีพัฒนาการปฏิบัติงานในตำบล/หมู่บ้าน ซึ่งมีประสบการณ์และความสำเร็จในการเสริมสร้างกระบวนการชุมชนต้นแบบและภูมิปัญญาชุมชน
3. บุคลากรเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน มีทักษะหลากหลาย/สหวิทยาการ (Multi-skill) เช่น ทำงานเป็นทีม/ประสานงาน (ผู้เื้อ้อ/อำนวยการ)/ทำงานกับชุมชน มีระบบการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในชุมชน มีความมุ่งมั่น/ทุ่มเท/เป็นมืออาชีพในการปฏิบัติงานตามภารกิจภายใต้การสั่งสมประสบการณ์มายาวนาน มีอุปนิสัยเข้าใจคนอื่น/เกื้อกูล/สร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีม ใช้หลักการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีรูปแบบการทำงานเชิงกระบวนการอย่างมีส่วนร่วม จึงเหมาะสมเป็นหน่วยงานบูรณาการงานพัฒนาชุมชนในทุกระดับ
4. บุคลากรมีขวัญและกำลังใจ มีจิตสาธารณะ ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (เป็นศรัทธาที่เดินได้)
5. บุคลากรรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ และสนับสนุนการทำงานได้รวดเร็วและทั่วถึง
6. มีศักยภาพในการสร้างและใช้เครือข่ายมวลชนขับเคลื่อนงาน/ทำงานร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานครอบคลุมทุกพื้นที่ เช่น อาสาพัฒนาชุมชน (อช.), ผู้นำ อช., อาสาสมัครผู้ประสานงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับประเทศ/ภาค/จังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน, คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน (ศอช.) ระดับประเทศ/จังหวัด/อำเภอ, คณะทำงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน, คณะกรรมการเครือข่าย OTOP
7. ผู้บริหารระดับองค์กรมีวิสัยทัศน์เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
8. ภารกิจกรมฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายการทำงานของกรมฯ มีความอ่อนตัวสามารถปรับ/ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล นำไปสู่การปฏิบัติได้รวดเร็ว
9. มีส่วนงานที่รับผิดชอบงานสารสนเทศทั้งส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค มีความสามารถในการบริหารการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในระดับครัวเรือน หมู่บ้าน สู่การจัดทำแผนชุมชนเชิงคุณภาพ สามารถนำเป็นเครื่องมือการพัฒนาหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับพัฒนาประเทศ เช่น ฐานข้อมูล จปฐ., กชช. 2ค, กองทุนแม่ของแผ่นดิน, การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP โดยข้อมูล จปฐ.เป็นข้อมูลพื้นฐานถึงระดับครัวเรือนที่ทั้งภาครัฐ/เอกชนนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลายในการพัฒนาชุมชน มีฐานข้อมูลที่ครอบคลุม/สมบูรณ์ สามารถให้การสนับสนุนการทำงานของบุคลากรและผู้บริหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ/การสื่อสารขององค์กรที่มีความพร้อมครอบคลุมทั่วประเทศ สื่อสารได้อย่างรวดเร็ว เช่น ระบบ Video Conference, ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (OA)
11. มีสถาบันการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานพัฒนาบุคลากร และมีศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนครอบคลุมทุกพื้นที่
12. มีแหล่งเรียนรู้การพัฒนาชุมชน มีชุมชนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการพัฒนาชุมชนในพื้นที่
13. น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน ยึดหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา
14. เป็นองค์กรหลัก/แกนหลักในการประสานงานประชารัฐ ส่งเสริมอาชีพ สัมมาชีพ และ OTOP ในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบเศรษฐกิจฐานราก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน

จุดอ่อน

1. ระบบฐานข้อมูลของกรมฯ ยังขาดการจัดระบบข้อมูล บูรณาการการสร้างความเชื่อมโยง การพัฒนารูปแบบและมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพ และการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ขาดการบูรณาการระบบรายงานในระดับกรมฯ ทำให้พื้นที่ต้องทำงานซ้ำซ้อน
3. ขาดการถ่ายทอดสอนงานตามหลักปรัชญาการพัฒนาชุมชนสู่นักพัฒนารุ่นใหม่บุคลากรน้อยลงมากและมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น ส่งผลต่อสมรรถนะองค์กรโดยรวม บุคลากรอ่อนล้าจากปริมาณงานที่มากขึ้น หลากหลาย ซ้ำซ้อน
4. บุคลากรกรมฯ ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะ และความเชี่ยวชาญในงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ
5. การพัฒนาบุคลากรขาดความต่อเนื่อง หลักสูตรน้อย และขาดการอบรมให้ความรู้ใหม่ ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเอง (Trial and Error)
6. มีความต้องการการบริหารจัดการตามภารกิจที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาทรัพยากรหรือความต้องการของพื้นที่ จึงต้องการ คนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน หลากหลายตามภารกิจ ทำให้ยากแก่การที่บุคคลจะบรรลุความต้องการสูงสุดในการเป็นข้าราชการ (Self Esteem)
7. แนวโน้มการลดลงของขวัญกำลังใจ แรงจูงใจในการทำงาน บุคลากรบางส่วนขาดจิตวิญญาณในการสร้างความผูกพันต่อประชาชนอย่างเข้าใจและเข้าถึง ขาดการสืบทอดวิถี/วัฒนธรรม การสร้างความผูกพันจากรุ่นสู่รุ่น วิธีการถ่ายทอดจิตวิญญาณการพัฒนาชุมชนไม่เป็นองค์รวม
8. การบริหารอัตรากำลังของกรมฯ ยังไม่สอดคล้องกับการวางแผนยุทธศาสตร์ เช่น ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโครงการขนาดใหญ่
9. แผนการโยกย้าย/แต่งตั้งบุคลากรไม่แน่นอน บางครั้งมีการแต่งตั้งล่าช้าทำให้ขาดแคลนอัตรากำลังทำงาน ไม่สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานประจำปี ทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานลดลง
10. ขาดการ Design ระบบ เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล
11. มีการนำงานวิจัยและผลการประเมินการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่เท่าที่ควรในการพัฒนาประสิทธิภาพกรมฯ
12. มีนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดผลงานมีความไม่สมบูรณ์และเสี่ยงต่อการกระทำผิด
13. ภารกิจของกรมฯ คลุมเครือ ไม่ชัดเจน ทำให้กรมฯ ต้องรับงานที่ไม่ใช่ภารกิจมาทำ เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
14. ข้อจำกัดจากระเบียบ/กฎหมายที่ล้าสมัย ยังไม่ได้ปรับปรุงให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน การทำงานอาจล่าช้าจากการตีความกฎหมาย และบางครั้งเกิดข้อจำกัดไม่สามารถดำเนินการได้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน

โอกาส

1. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 กำหนดให้หน่วยงานราชการต้องมีการปรับปรุงการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพและความรวดเร็วมากขึ้น
2. พฤติกรรมผู้บริโภคในการการเลือกซื้อและชำระค่าสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หน่วยงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้องให้ความสำคัญในเรื่องของช่องทางการจัดจำหน่ายด้วย
3. การสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับนานาชาติ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ช่วยสร้างโอกาสการพัฒนาและการเชื่อมโยงในระดับพื้นที่ รวมทั้งช่วยเพิ่มบทบาทขององค์กรไปสู่ระดับภูมิภาคมากขึ้น
4. การเปิดประชาคมอาเซียนและเขตเศรษฐกิจพิเศษเอื้อต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ของประชาชน
5. รัฐบาลให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศ (Local Economy) และเศรษฐกิจฐานราก/ท้องถิ่น โดยมีการออกมาตรการส่งเสริม และกระจายความมั่งคั่งไปยังหัวต่าง ๆ มากขึ้น
6. นโยบายของรัฐด้านเศรษฐกิจ ประชากรรัฐ Logistics เขตเศรษฐกิจพิเศษ Thailand 4.0 ที่กำหนดการทำงานแบบसानพลังประชารัฐ สร้างผลงานและความโดดเด่นให้กรมการพัฒนาชุมชนได้รับการยอมรับจากภาคี เอื้อประโยชน์ให้กรมฯ ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้ดี
7. มีแนวโน้มของการพัฒนาวิสาหกิจตั้งใหม่ (Startup) วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจขึ้นมามากขึ้น ส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและชุมชนมากขึ้น
8. การเติบโตของภาคการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจและการจ้างงานในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศมากขึ้น ส่งผลต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งเป็นโอกาสในการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน
9. การพัฒนาของเศรษฐกิจฐานความรู้ นวัตกรรม และดิจิทัลภายใต้อุตสาหกรรม 4.0 ของประเทศไทย และอุตสาหกรรม New S-Curve ส่งผลให้ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สร้างมูลค่าสูงได้มากขึ้น
10. แนวโน้มความสนใจด้านสุขภาพ, อาหาร, การออกกำลังกาย, ธรรมชาติบำบัด, สมุนไพร มีมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนต่อยอดอาชีพ เครือข่ายการผลิตได้
11. พ.ร.บ.เงินทุนหมุนเวียนรองรับการทำงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
12. การปรับค่าแรงขั้นต่ำส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
13. สถานการณ์โลกเข้าสู่ยุคดิจิทัลและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย นวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถช่วยให้ระบบการติดต่อสื่อสารประสานงาน การเข้าถึงและเผยแพร่ข้อมูลสู่ประชาชนสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการติดต่อระหว่างหน่วยงานรัฐ ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงหน่วยงานรัฐได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ สร้างอาชีพ พัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น/สินค้า OTOP ได้ เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน

โอกาส

14. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถเข้ามาเป็นเครื่องมือในการช่วยพัฒนาเชิงพื้นที่ได้อย่างมีความแม่นยำ โดยสามารถใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่จัดทำรายละเอียดโครงการได้
15. สื่อผ่านช่องทาง Social Media เช่น Facebook Page มีอิทธิพลในการรายงานข่าว และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
16. ชุมชนมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร คนมีการศึกษาสูงขึ้น มีความพร้อมรองรับการพัฒนาชุมชน
17. รัฐบาลจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ชัดเจน สามารถให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม มีนโยบายรัฐบาล, แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12, นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ, แผนปฏิบัติการราชการกระทรวงมหาดไทย ที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนภารกิจของกรมฯ ให้ประสบความสำเร็จ
18. รัฐบาลผลักดันให้ภาคส่วนราชการปรับตัวเข้าสู่รัฐบาล 4.0 (Government 4.0) โดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน มองประชาชนเป็นศูนย์กลาง และพัฒนาสมรรถนะการทำงาน
19. รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาแบบยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
20. โครงการจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจ ทำให้งานอาสาสมัครในชุมชนที่กรมการพัฒนาชุมชนรับผิดชอบมีความชัดเจนมากขึ้น
21. รัฐบาลมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนในเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำอย่างจริงจัง
22. ภาครัฐจัดสรรงบประมาณให้ชุมชนบริหารจัดการเองโดยตรง ทำให้เอื้อต่องานพัฒนาชุมชนในพื้นที่
23. มีการทำงานในรูปแบบประชารัฐ ทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
24. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ให้ความสำคัญในการนำฐานข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน
25. กระแสในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีมากขึ้น ทำให้ต้องมีการนำประเด็นดังกล่าวมาสอดแทรกในกิจกรรมหรือโครงการที่พัฒนาขึ้นมาด้วย
26. รัฐธรรมนูญให้ความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่และปกครองในรูปแบบการกระจายอำนาจมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการบริหารราชการในพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการพัฒนาชุมชน

อุปสรรค

1. ภัยคุกคามภายนอกต่อชุมชนมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น ความผันแปรของระบบเศรษฐกิจโลก ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ การอพยพวัยแรงงานเข้าเมือง มีแรงงานข้ามชาติเข้ามาเพิ่มขึ้น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
2. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลต้องให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้สูงอายุในระดับพื้นที่มากขึ้น กระบวนการพัฒนาชุมชนและผู้นำชุมชนที่มีประสิทธิภาพมีน้อยลง
3. การทำงานระหว่างบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีอายุแตกต่างกันมาก ทำให้มีช่องว่างระหว่างวัย (Generation Gap) และทำให้เกิดความไม่เข้าใจในมุมมอง ความคิดของคนในแต่ละวัย
4. คนรุ่นใหม่บางส่วนไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมบริหารจัดการจัดการชุมชน จึงทำให้ชุมชนมีความเสี่ยงในการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งในอนาคต
5. เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเร็วเกินไป มีช่องทางการเข้าถึงมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนรู้ไม่เท่าทัน ภัยรูปแบบไซเบอร์ (Cyber-Security) มีความหลากหลายและจำนวนมากขึ้น
6. สังคมไทยยังประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ต่าง ๆ จำนวนมาก โดยสะท้อนผ่านประเด็นด้านการศึกษา สาธารณสุข การสร้างอาชีพและรายได้ โครงสร้างพื้นฐาน
7. สถานการณ์ทางการเมืองยังมีความขัดแย้ง ส่งผลให้ชุมชน มีการแบ่งพรรค แบ่งพวก ทำให้ความสามัคคีและสมานฉันท์ในชุมชนลดลง
8. การขยายตัวของความเป็นเมืองที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นตัวเร่งให้เกิดการทิ้งถิ่นฐานในชนบทเพิ่มขึ้น ทำให้กรมฯ ต้องปรับบทบาทและแนวทางดำเนินงานอย่างเหมาะสม
9. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่มีเงื่อนไขการปฏิบัติและระยะเวลาจำกัด ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการทำงาน
10. การดำเนินชีวิตของคนชุมชนในช่วงวัยทำงานต้องเคลื่อนย้ายเข้ามาใช้แรงงานในเมือง ทำให้ความสัมพันธ์ในระดับครัวเรือน/ชุมชนลดลง เป็นปัญหาสังคมต่อมา
11. ชุมชนมีความเข้มแข็งไม่เท่ากัน ทำให้การแก้ไขปัญหาสังคม เช่น ปัญหาของยาเสพติด โรคระบาด หรือปัญหาทางสังคมอื่น มีผลที่แตกต่างกัน ทำให้ภาครัฐต้องใช้งบประมาณในการแก้ไขปัญหาเพิ่มมากขึ้น
12. การผูกขาดทางธุรกิจของนายทุนใหญ่โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร ทำให้ประชาชนต้องผลิตตามที่นายทุนต้องการ จึงไม่คิดพัฒนาตนเองเพื่อให้พึ่งตนเองได้
13. การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ทำให้เกิดมลพิษ ภัยธรรมชาติที่รุนแรง เช่น หมอกควัน น้ำท่วม ฝนแล้ง
14. การบูรณาการภารกิจในพื้นที่ระหว่างหน่วยงาน ยังไม่เกิดประสิทธิภาพ
15. กฎระเบียบ แนวทาง ข้อบังคับ มีกระบวนการและเงื่อนไขมาก ทำให้งานล่าช้า ไม่ทันการณ์ ไม่ตอบสนองประชาชนได้จริง เช่น พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560

ทิศทางการปฏิบัติราชการ
ระยะ 3 ปี

(พ.ศ. 2563 - 2565)

ของกรมการพัฒนาชุมชน

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

วิสัยทัศน์

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

เป้าหมาย

1. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสุข เพิ่มขึ้นจำนวน 44,835 หมู่บ้าน
2. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
3. กองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาล เพิ่มขึ้นจำนวน 27,000 กลุ่ม

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบกลไกการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้การพึ่งตนเอง
2. พัฒนาการบริหารจัดการชุมชนให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
4. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
5. พัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีอุดมการณ์ในงานพัฒนาชุมชน และเชี่ยวชาญการทำงานเชิงบูรณาการ

ประเด็นการพัฒนา

เรื่องที่ 1

สร้างสรรค์ชุมชน
พึ่งตนเองได้

เรื่องที่ 2

ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
ให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เรื่องที่ 3

เสริมสร้างทุนชุมชน
ให้มีธรรมาภิบาล

เรื่องที่ 4

เสริมสร้างองค์กร
ให้มีขีดสมรรถนะสูง

ประเด็นการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

- 1.1 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนา
- 1.2 สร้างผู้นำเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน
- 1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

- 2.1 พัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่อุตสาหกรรม
- 2.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 2.3 พัฒนาการบริหารจัดการและกิจกรรมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
- 2.4 ส่งเสริมช่องทางการตลาด

เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

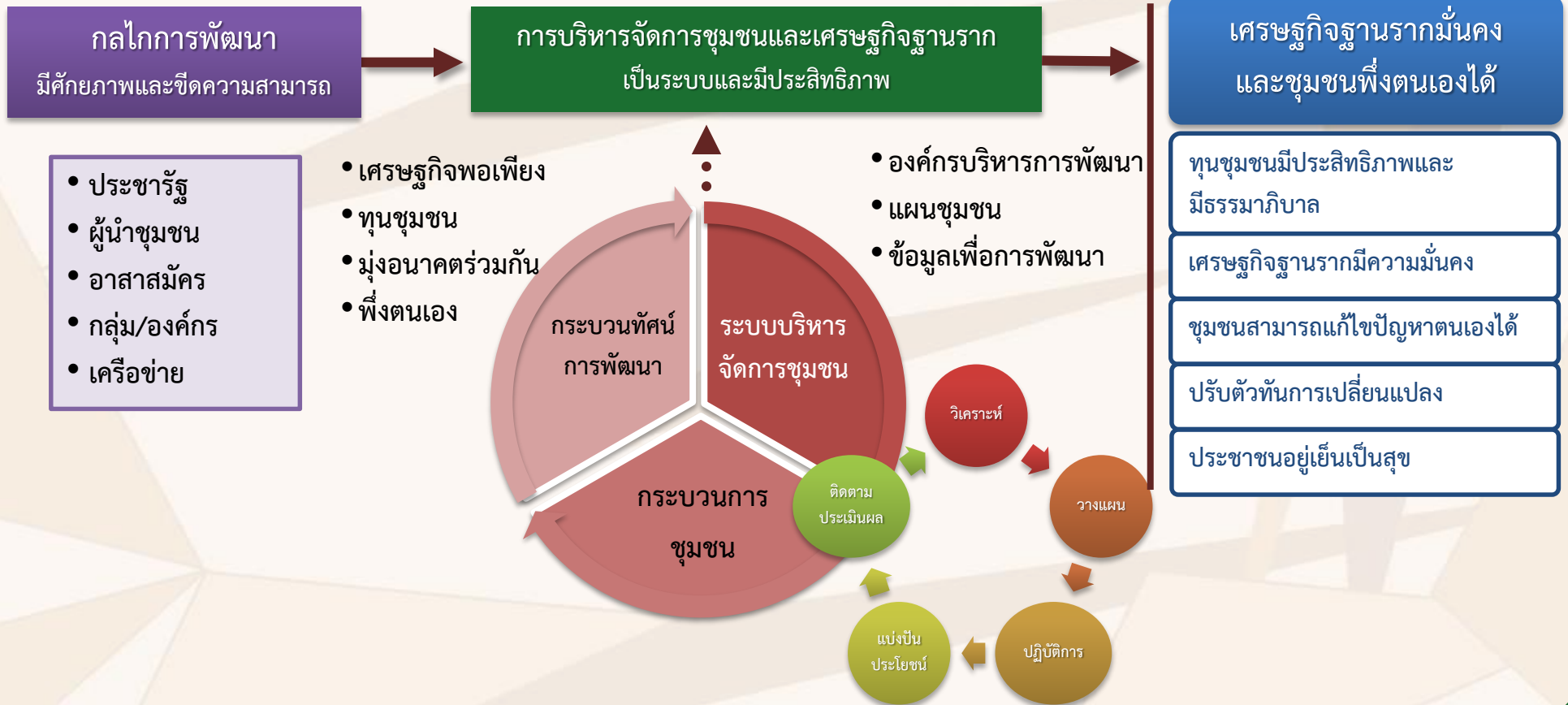
- 3.1 พัฒนาระบบการบริหารและการเข้าถึงแหล่งทุน
- 3.2 พัฒนาทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

- 4.1 เสริมสร้างศักยภาพองค์กรเพื่อยกระดับงานพัฒนาชุมชน
- 4.2 พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ
- 4.3 ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรสู่สากล

วิสัยทัศน์

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

แผนที่การปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 1 ด้านความมั่นคง, ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม, ประเด็นที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 1 ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 1 ความมั่นคง, ด้านที่ 15 การเสริมสร้างพลังทางสังคม, ด้านที่ 20 การพัฒนาการบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 8 สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ, ด้านที่ 9 สังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้าง ความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์, แผนที่ 10 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ 2.4) สร้างความสงบและปลอดภัยตั้งแต่ระดับชุมชน, ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.2) สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน 7.3) ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก
นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 9 การแก้ไขปัญหา ยาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
8. แผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน, ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน, พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพของประชาชน/ชุมชน/ ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และ เครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี และสมรรถนะในการทำงาน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและมีความสุข
2. การบูรณาการภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเองได้

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

1. น้อมนำคำขวัญพระราชทานแก่หน่วยงาน (พัฒนาคือสร้างสรรค์) มาเป็นหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากร
2. มีบุคลากรที่มีทักษะที่หลากหลาย (Multi Skills) และปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่
3. ประชาชนมีความเชื่อมั่น ไว้วางใจและศรัทธา
4. ภารกิจกรมการพัฒนาชุมชนสอดคล้องกับ SDGs, ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนแม่บท, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายสำคัญของรัฐบาล/มติ ครม., แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย

โอกาสเชิงยุทธศาสตร์

แผนและนโยบายระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน เช่น SDGs, ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนแม่บท, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายสำคัญของรัฐบาล/มติ ครม., แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

ประสิทธิผลตามประเด็นการพัฒนา

ชุมชนใช้สารสนเทศ
ในการบริหารจัดการชุมชน

ผู้นำการพัฒนามีความสามารถ
ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชน

ชุมชนสามารถบริหารจัดการ
ตนเองและมีความสุขเพิ่มขึ้น

คุณภาพการให้บริการ

บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี
ดิจิทัลเพื่อการพัฒนา

สร้างผู้นำเป็นพลัง
ในการพัฒนาชุมชน

ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

พัฒนาบุคลากร
ให้มีความชำนาญการ

สร้างและพัฒนา
เครื่องมือการทำงาน

พัฒนาการจัดการข้อมูลและ
เทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ข้อมูล

การพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. จำนวนสะสมของตำบลสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาชุมชน	ตำบล	878	1,756	2,634
2. ร้อยละของผู้นำการพัฒนาที่สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชน	ร้อยละ	85	85	85
3. ร้อยละของชุมชนที่บริหารจัดการชุมชนด้วยกลไกและเครือข่าย	ร้อยละ	60	60	60
4. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	86	86	86
5. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพและรายได้สูงขึ้น	ร้อยละ	85	85	85
6. ร้อยละของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติด	ร้อยละ	100	100	100

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

เป้าหมาย: ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

แนวทางการพัฒนา: 1.1 บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนา

แผนงาน

พัฒนาระบบบริหาร
จัดการข้อมูล

พัฒนาระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์
จากข้อมูลเพื่อการพัฒนา

ชุมชนใช้สารสนเทศ
ในการบริหาร
จัดการชุมชน

โครงการสำคัญ

1. พัฒนาระบบบริหารการจัดเก็บข้อมูลชุมชน
2. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการจัดเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
3. ยกกระดับมาตรฐานข้อมูลสู่สากล
4. พัฒนาการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติขั้นสูงและกราฟฟิกที่ทันสมัย

1. **** (Flagship)** บริหารจัดการข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชน (Data Development)
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ
3. สร้างและพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์จากข้อมูลด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนา
4. สนับสนุนข้อมูลในการจัดทำแผนทุกระดับ (One Plan)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
2. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากข้อมูลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

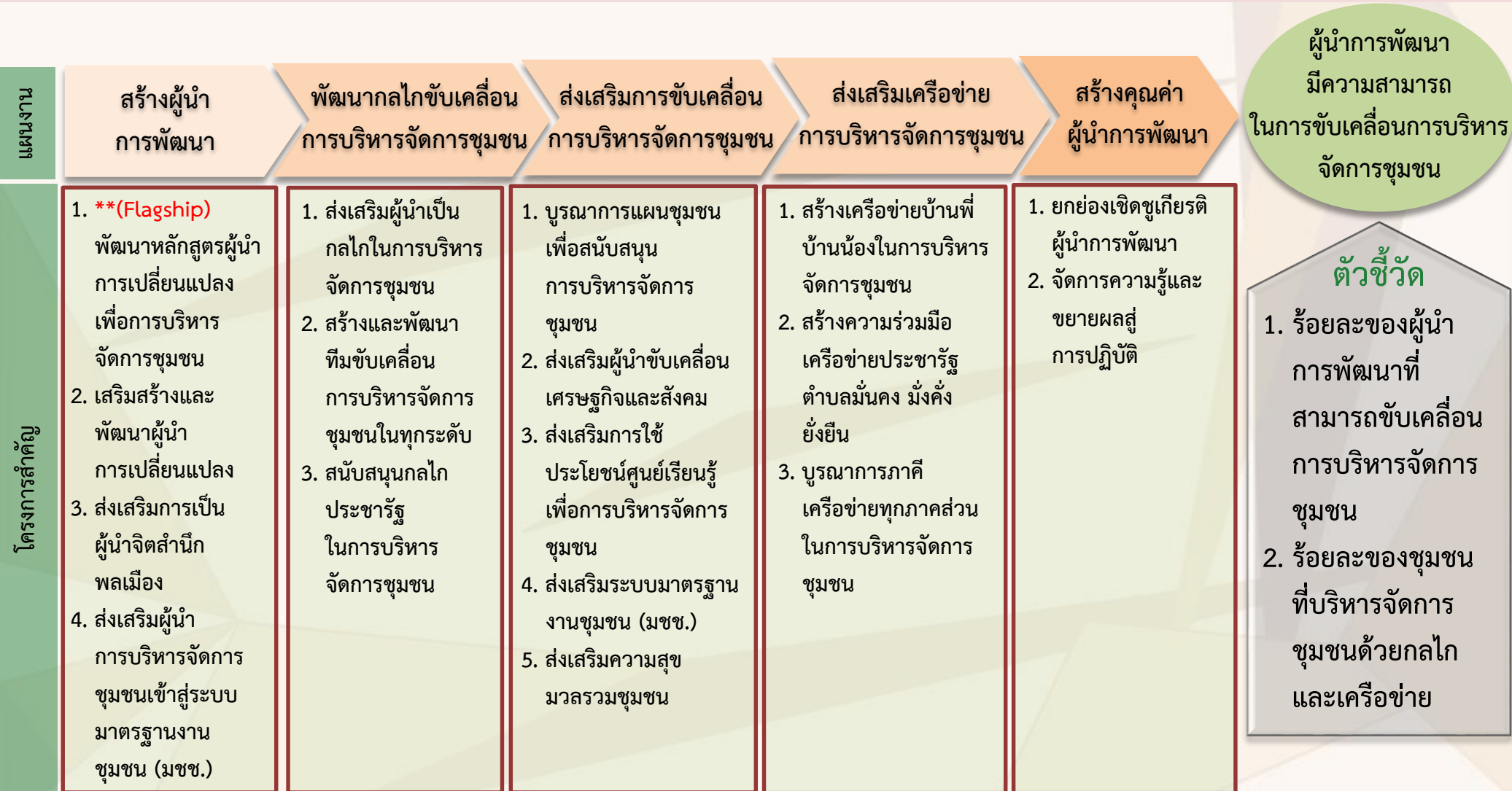
ตัวชี้วัด

จำนวนสะสม
ของตำบล
สารสนเทศ
ต้นแบบเพื่อ
การพัฒนาชุมชน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

เป้าหมาย: ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

แนวทางการพัฒนา: 1.2 สร้างผู้นำเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

เป้าหมาย: ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

แนวทางการพัฒนา: 1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนงาน

ส่งเสริมวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน

พัฒนาหมู่บ้านด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สร้างคุณค่าและพัฒนาเครือข่ายตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองและมีความสุขเพิ่มขึ้น

โครงการสำคัญ

1. **** (Flagship)** สร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. **** (Flagship)** แก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ
3. ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต
4. ประเมินการนำไปสู่การปฏิบัติ

1. **** (Flagship)** พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนด้วยกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. บูรณาการความร่วมมือภาคีการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
2. เชื่อมโยงเครือข่ายวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
3. สร้างคุณค่าและเชิดชูเกียรติ
4. จัดการความรู้และเผยแพร่สร้างการรับรู้

ตัวชี้วัด

1. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) เพิ่มขึ้น
2. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพและรายได้สูงขึ้น
3. ร้อยละของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติด

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน, ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 9 เศรษฐกิจฐานราก, ประเด็นที่ 14 การท่องเที่ยว
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 5 การท่องเที่ยว, ด้านที่ 8 การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ด้านที่ 16 การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 5 เศรษฐกิจ, ด้านที่ 9 ด้านสังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน, ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.4) พัฒนาภาคการท่องเที่ยว 5.4.1) พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว 5.4.5) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน, ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.1) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน 7.1.1) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน 7.2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชน 7.2.2) ยกกระดับคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม้มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ

นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

8. แผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพ ของประชาชน/ชุมชน/ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และสมรรถนะในการทำงาน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาภาคที่มีสมรรถนะสูงในการยกระดับรายได้ของประชาชนที่อยู่ในระดับเศรษฐกิจฐานรากให้เพิ่มขึ้นอย่างมีคุณภาพ
2. ยกระดับช่องทางการตลาดสู่มาตรฐานสากล
3. กระบวนการพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และมีความคิดสร้างสรรค์
4. กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาด เพื่อสร้างนวัตกรรม และสร้างมูลค่าเพิ่ม
5. การสร้างความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวกระแสหลักเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

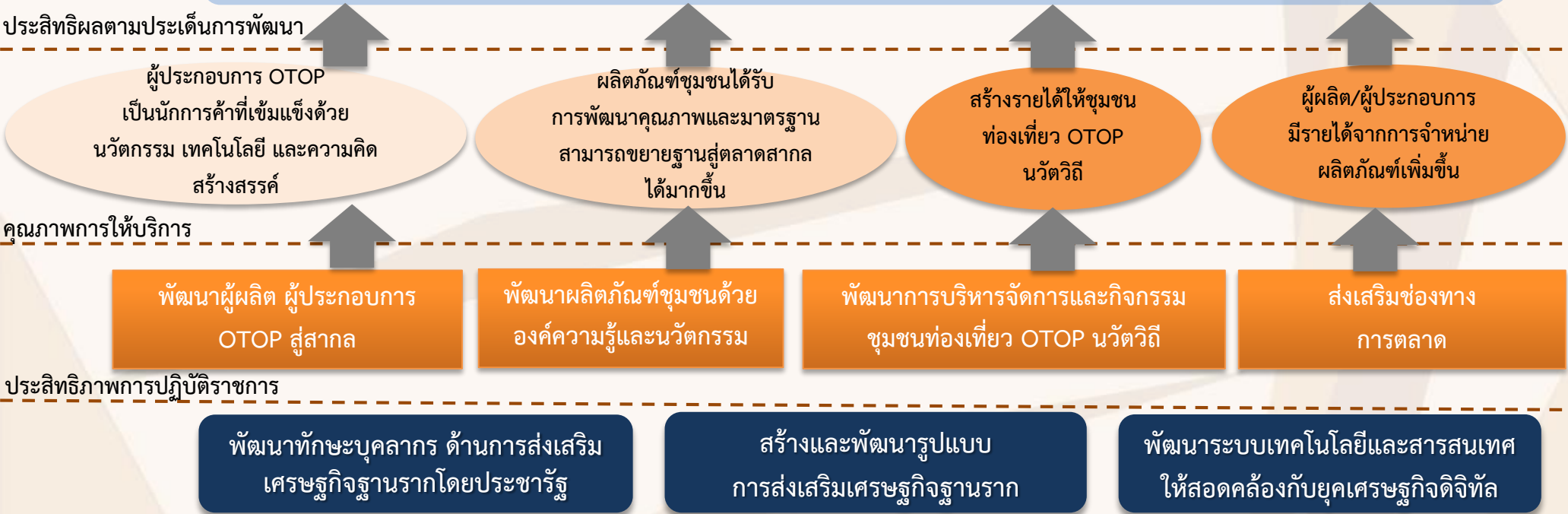
1. กระบวนการทำงาน การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
2. บุคลากรในระดับพื้นที่ ผู้นำชุมชน เครือข่าย

โอกาสเชิงยุทธศาสตร์

แผนและนโยบายระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน เช่น SDGs, ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนแม่บท, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายสำคัญของรัฐบาล/มติ ครม., แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

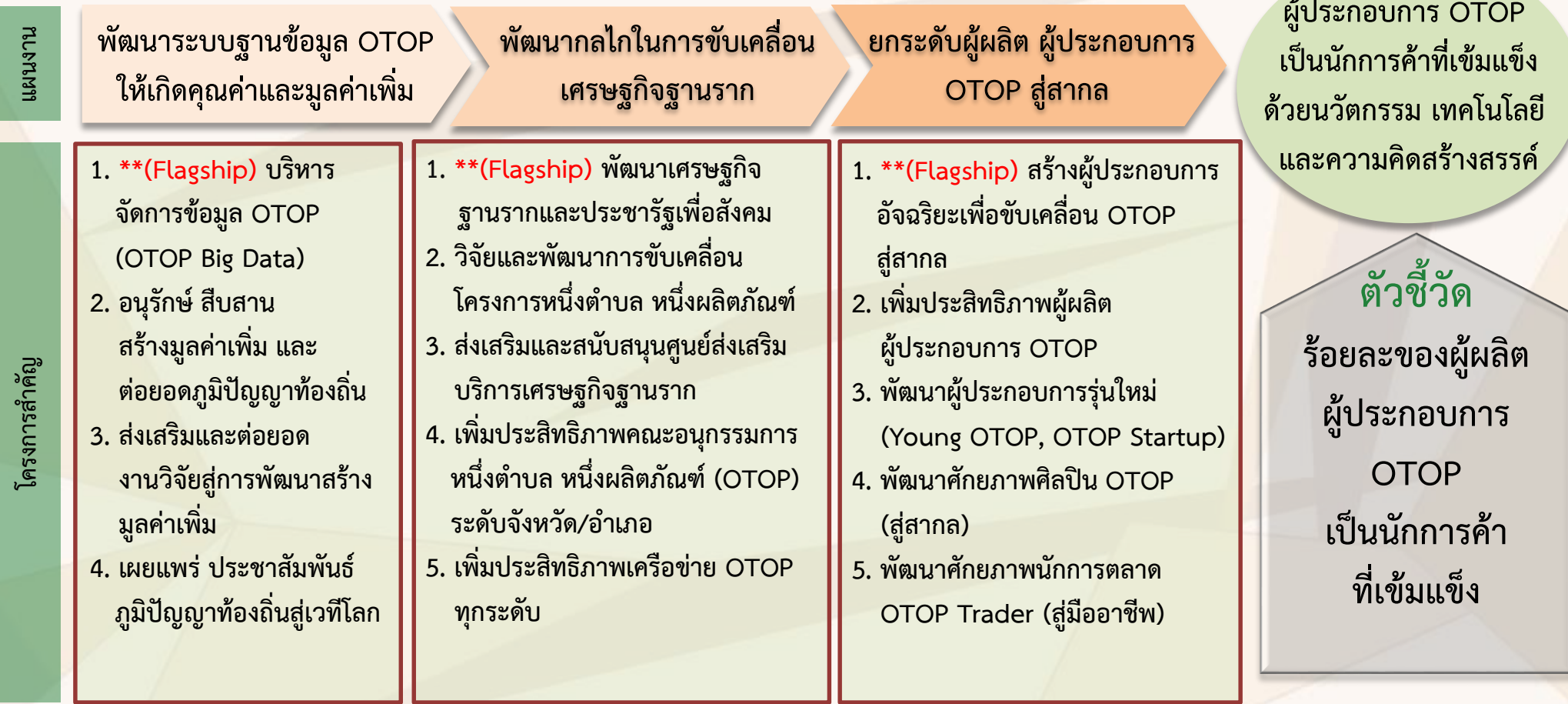
การพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. ร้อยละของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป็นนักการค้าที่เข้มแข็ง	ร้อยละ	80	80	80
2. จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (37,748 ผลิตภัณฑ์)	ผลิตภัณฑ์	12,000	12,500	13,248
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและกิจกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว	ร้อยละ	10	10	10
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	ร้อยละ	10	10	10

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เป้าหมาย: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 2.1 พัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่อุตสาหกรรม

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เป้าหมาย: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 2.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม

พัฒนาคุณภาพและเพิ่มมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่มาตรฐานสากล

1. **** (Flagship)** พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม
2. ส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้และนวัตกรรม (KBO)
3. ต่อยอดภูมิปัญญาพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้รับมาตรฐาน (R&D PSO)
4. คัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย

1. ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นสินค้า Premium
2. ส่งเสริมการเข้าถึงมาตรฐานสากลเพื่อการส่งออก

ผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน สามารถขยายฐานผู้ตลาดสากลได้มากขึ้น

ตัวชี้วัด

จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์

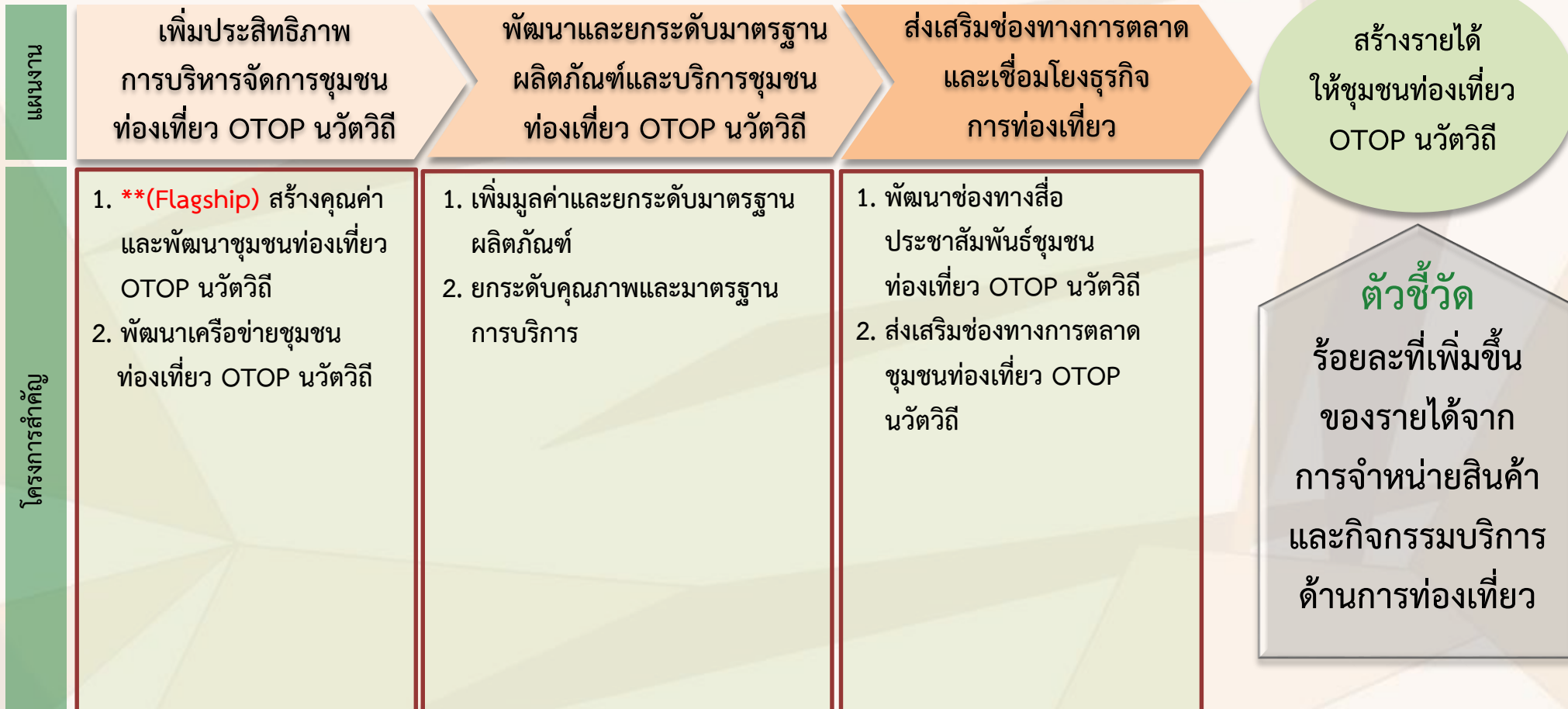
แผนงาน

โครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เป้าหมาย: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

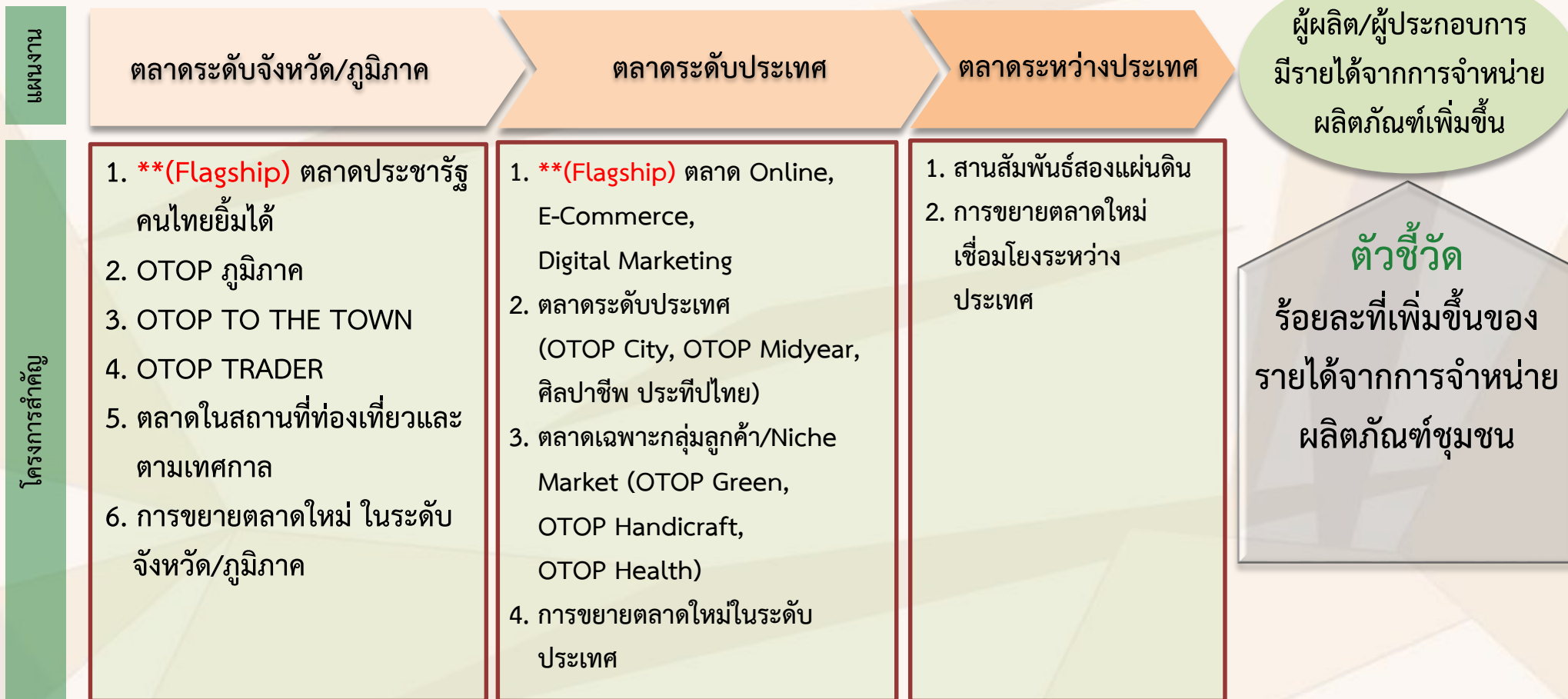
แนวทางการพัฒนา: 2.3 พัฒนาการบริหารจัดการและกิจกรรมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เป้าหมาย: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น
เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 2.4 ส่งเสริมช่องทางการตลาด

แผนงาน

โครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 9 เศรษฐกิจฐานราก
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 15 การเสริมสร้างพลังทางสังคม, ด้านที่ 16 การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 5 เศรษฐกิจ, ด้านที่ 9 สังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
8. แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพ ของประชาชน/ชุมชน/ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และสมรรถนะในการทำงาน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

1. ทุนชุมชนที่บริหารจัดการโดยประชาชนสามารถนำมาสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ได้อย่างมั่นคง
2. กองทุนชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการหนี้สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. กองทุนชุมชนส่งเสริมการจัดสวัสดิการและสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนได้

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

1. มีบุคลากรปฏิบัติงานในพื้นที่
2. มี Multi skill
3. มีทักษะในการประสานงาน
4. ประชาชนมีความเชื่อมั่น วางใจ และศรัทธา

โอกาสเชิงยุทธศาสตร์

แผนและนโยบายระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน เช่น SDGs, ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนแม่บท, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายสำคัญของรัฐบาล/มติ ครม., แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย, ระบบ Big Data, PESTLE Model (การเมือง, เศรษฐกิจ, สังคม, เทคโนโลยี, กฎหมาย, สิ่งแวดล้อม)

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ประสิทธิผลตามประเด็นการพัฒนา

ชุมชนบริหารจัดการทุนชุมชนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดอาชีพและรายได้

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

คุณภาพการให้บริการ

พัฒนาระบบการบริหารและการเข้าถึงแหล่งทุน

พัฒนาทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

สร้างการยอมรับรูปแบบการบริหารจัดการทุนชุมชนโดยประชาชน

สร้างและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

พัฒนาระบบเทคโนโลยีการจัดการกองทุนชุมชนด้วยระบบดิจิทัล

การพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. จำนวนกองทุนชุมชนที่มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	กลุ่ม	9,000	9,000	9,000
2. จำนวนครัวเรือนที่สามารถลดหนี้/ปลดหนี้	ครัวเรือน	10,000	10,000	10,000
3. จำนวนกองทุนชุมชนที่สามารถจัดสวัสดิการชุมชนได้	แห่ง	-	850	960
4. จำนวนโครงการที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอนุมัติในการส่งเสริมอาชีพ	โครงการ	8,100	8,400	8,700
5. จำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพิ่มขึ้น	คน	200,000	300,000	400,000
6. จำนวนประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายมีอาชีพและรายได้	คน	43,900	51,825	51,825

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

เป้าหมาย: ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แนวทางการพัฒนา 3.1 พัฒนาระบบการบริหารและการเข้าถึงแหล่งทุน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

เป้าหมาย: ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แนวทางการพัฒนา 3.2 พัฒนาทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

แผนงาน

พัฒนาศักยภาพทุนชุมชน

ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทุนชุมชน

ประชาชนมี
คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการสำคัญ

1. พัฒนาศักยภาพส่วนงานพัฒนาชุมชน
ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ทุนชุมชนเพื่อการบริหาร
จัดการทุนชุมชน

1. สนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โดยกรมการพัฒนาชุมชน
2. สนับสนุนเงินกองทุนแก่องค์กรสตรีในการพัฒนา
คุณภาพชีวิต
3. พัฒนาทุนชุมชนในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ
4. ส่งเสริมการดำเนินงานกองทุนพัฒนาเด็กชนบท
ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ตัวชี้วัด

จำนวนประชาชนใน
หมู่บ้านเป้าหมายมี
อาชีพและรายได้

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 3 การแก้ปัญหาทุจริต คอร์รัปชั่น, ประเด็นที่ 5 ระบบการทำงานของภาครัฐ
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 20 การพัฒนาการบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ, ด้านที่ 21 การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 2 การบริหารราชการแผ่นดิน, ด้านที่ 11 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล ในสังคมไทย
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์, แผนที่ 11 การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต, แผนที่ 15 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ, ด้านที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม
นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
8. แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 5 การวางรากฐานการพัฒนาองค์กรอย่างสมดุล
9. ภารกิจหน่วยงาน: ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ, ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน และการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน, สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์

1. ทำให้บุคลากรทันสมัย เก่ง ดี และมีความสุข
2. ทำให้กรมการพัฒนาชุมชนมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน
3. ทำให้กรมการพัฒนาชุมชนมีภาพลักษณ์ของการบริการประชาชนที่ดี
4. องค์กรดิจิทัล

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

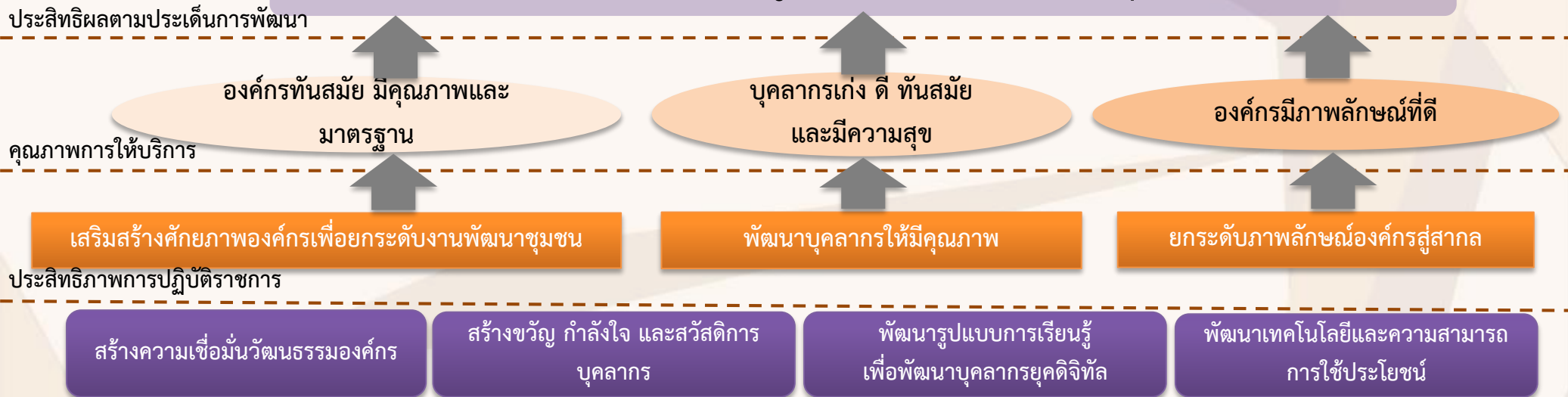
1. มีบุคลากรปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วประเทศ
2. มี Multi Skills
3. มีทักษะในการประสานงาน
4. มีความเชี่ยวชาญด้านการพาณิชย์

โอกาสเชิงยุทธศาสตร์

แผนและนโยบายระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน เช่น SDGs, ยุทธศาสตร์ชาติ, แผนแม่บท, แผนปฏิรูปประเทศ, แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12, แผนความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายสำคัญของรัฐบาล/มติ ครม., แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาองค์กร

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. ได้รับรางวัลจากหน่วยงานหรือผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารจัดการองค์กร	รางวัล	1	1	1
2. ร้อยละของบุคลากรที่มีคุณภาพตามเกณฑ์	ร้อยละ	91	93	95
3. ร้อยละความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร	ร้อยละ	84	87	90
4. ระดับความสำเร็จการดำเนินงานของกรมฯ ที่ได้รับการยอมรับในประเทศ/ต่างประเทศ ค่านิยมระดับความสำเร็จ: ระดับ 3: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2562 อย่างน้อย 1 รางวัล ระดับ 4: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2563 อย่างน้อย 1 รางวัล ระดับ 5: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2564 อย่างน้อย 1 รางวัล	ระดับ	3	4	5
5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสื่อสาร สร้างการรับรู้ แก่บุคลากรภายในและภายนอกองค์กร	ร้อยละ	5	5	5
6. จำนวนการเสริมสร้างภาพลักษณ์ผ่านความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและภายนอกประเทศ	ครั้ง/หน่วยงาน	30	30	30

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

เป้าหมาย: องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 4.1 เสริมสร้างศักยภาพองค์กรเพื่อยกระดับงานพัฒนาชุมชน

แผนงาน

ยกระดับการจัดการและบริหารองค์กร

ขับเคลื่อนองค์กรด้วย
องค์ความรู้และนวัตกรรม

ยกระดับงานพัฒนาชุมชน

องค์กรทันสมัย
มีคุณภาพและ
มาตรฐาน

โครงการสำคัญ

1. ปรับปรุงโครงสร้าง และอัตรากำลังให้เหมาะสมกับการทำงานในปัจจุบัน
  - 1) โครงสร้างองค์กร/บทบาทและภารกิจ
  - 2) ขอปรับปรุงตำแหน่งและอัตรากำลัง
  - 3) ทบทวนเส้นทางความก้าวหน้า
  - 4) จัดทำแผนบริหารกำลังคน
2. ปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้การทำงานมีประสิทธิภาพ
3. ปรับปรุงกระบวนการงานแต่ละด้านให้ภาระในการทำงานของบุคลากรลดลง
  - 1) ระบบการจัดทำงบประมาณ
  - 2) จัดทำระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
  - 3) ระบบการสรรหาบุคลากร
  - 4) การมอบอำนาจ
  - 5) ระบบคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงาน
  - 6) เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ฝึกอบรมประชาชน
4. พัฒนาสถาปัตยกรรมองค์กร
5. เพิ่มประสิทธิภาพการตรวจราชการ

1. **** (Flagship) จัดตั้ง** สถาบันแห่งความเป็นเลิศเฉพาะด้าน (CD Academy)
2. ใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือการจัดการความรู้
3. วิจัยและพัฒนาการทำงานพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ
4. สร้างสรรค์นวัตกรรมงานพัฒนาชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด
5. เชื่อมโยงองค์ความรู้การพัฒนาชุมชนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนให้เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ

1. ศึกษาและพัฒนาการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแผนปฏิบัติการพัฒนาชุมชนแห่งชาติ
2. พัฒนาเครือข่ายการพัฒนาชุมชนแห่งชาติและพลังประชารัฐให้ขับเคลื่อนภารกิจองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนและบริหารจัดการงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
4. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อบริหารยุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และยกระดับระบบบริการของภาครัฐ
5. พัฒนาและบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานสากล
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัด

ได้รับรางวัลจาก
หน่วยงานหรือผ่าน
เกณฑ์มาตรฐาน
ด้านการบริหาร
จัดการองค์กร

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

เป้าหมาย: องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 4.2 พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ

แผนงาน

สร้างคนเก่ง คนดี

ยกระดับบุคลากรให้ทันสมัย

เสริมสร้างความสุขในชีวิต
และการทำงาน

บุคลากรเก่ง ดี ทันสมัย
และมีความสุข

โครงการสำคัญ

1. **** (Flagship)** พัฒนาชุมชนใสสะอาด
2. พัฒนาค่านิยมองค์กร เสริมสร้างระบบคุณธรรม
3. พัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในงานพัฒนาชุมชน

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความทันสมัย มีทักษะสูง สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสู่นวัตกรรมพัฒนาชุมชน

1. เสริมสร้างความสุขและความผูกพันของบุคลากร
2. เสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน
3. เชิดชูเกียรติบุคลากร

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของบุคลากรที่มีคุณภาพตามเกณฑ์
2. ร้อยละความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

เป้าหมาย: องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน

แนวทางการพัฒนา: 4.3 ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรสู่สากล

แผนงาน

พัฒนาระบบบริการ
งานพัฒนาชุมชน

พัฒนาการสื่อสาร
ภาพลักษณ์ภายในองค์กร

การสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรสู่สาธารณชน

องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดี

โครงการสำคัญ

1. พัฒนาระบบ
E-Service
ให้บริการงานด้าน
วิชาการหรือ
สารสนเทศงาน
พัฒนาชุมชน

1. พัฒนาระบบสื่อสารเพื่อ
การสร้างภาพลักษณ์
สู่บุคลากร
2. สนับสนุนเครื่องมือ สื่อ
อุปกรณ์ ระบบการทำงาน
คู่มือการทำงาน
เพื่อการสื่อสาร
ภาพลักษณ์
3. สร้างแรงจูงใจ ให้เกียรติ
ยกย่องผู้มีผลงานสื่อสาร
ภาพลักษณ์องค์กร

1. สร้างวัฒนธรรมการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรในบุคลากร
ให้แข็งแกร่ง
2. แสวงหาช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึง
กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม
3. พัฒนาการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรสู่ผู้นำ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย
งานพัฒนาชุมชนทุกระดับ
4. สานสัมพันธ์และพัฒนาเครือข่ายสื่อสารมวลชนเพื่อการสื่อสาร
ภาพลักษณ์สู่สากล
5. พัฒนาช่องทางการสื่อสารขององค์กรในรูปแบบภาษาสากล และ
ยกระดับให้เป็นเว็บไซต์กลางในดำเนินงานพัฒนาชุมชน
6. พัฒนาและสร้างบุคลากรให้เป็น Brand Ambassador ในงาน
พัฒนาชุมชนเพื่อสร้างภาพลักษณ์สู่สากล
7. เชิดชูเกียรติ ยกย่อง บุคคล/องค์กรภายนอก ที่มีผลงานสื่อสาร
ภาพลักษณ์องค์กร (PR CDD GOLD)

ตัวชี้วัด

1. ระดับความสำเร็จ
การดำเนินงานของกรมฯ
ที่ได้รับการยอมรับ
ในประเทศ/ต่างประเทศ
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ
การสื่อสาร สร้างการรับรู้
แก่บุคลากรภายในและ
ภายนอกองค์กร
3. จำนวนการเสริมสร้าง
ภาพลักษณ์ผ่าน
ความร่วมมือจาก
หน่วยงานภายในและ
ภายนอกประเทศ

ตัวชี้วัด

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี

(พ.ศ. 2563 - 2565)

ของกรมการพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัด

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัดเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. จำนวนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสุขเพิ่มขึ้น (ข้อมูลเพิ่มขึ้นปีละ 8,780 หมู่บ้าน รวมทั้งหมด 44,835 หมู่บ้าน)	หมู่บ้าน	27,275	36,055	44,835
2. ร้อยละของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้น (ข้อมูลเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี คิดจากฐานรายได้ปี 2562: 234,095,000,000 บาท)	ร้อยละ	10 (257,504,500,000 บาท)	20 (280,914,000,000 บาท)	30 (304,323,500,000 บาท)
3. จำนวนกองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้น (ข้อมูลเพิ่มขึ้นปีละ 9,000 กลุ่ม รวมทั้งหมด 27,000 กลุ่ม) (จากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต 4,600 กลุ่ม/ปี และโครงการ กข.คจ. 4,400 หมู่บ้าน/ปี) (จากเป้าหมายทั้งหมด 52,442 กลุ่ม/หมู่บ้าน: กลุ่มออมทรัพย์ฯ 23,212 กลุ่ม และ โครงการ กข.คจ. 29,230 หมู่บ้าน)	กลุ่ม	9,000	9,000	9,000

ตัวชี้วัดเป้าหมายของประเด็นการพัฒนา	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. จำนวนสะสมของตำบลสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาชุมชน	ตำบล	878	1,756	2,634
2. ร้อยละของผู้นำการพัฒนาที่สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชน	ร้อยละ	85	85	85
3. ร้อยละของชุมชนที่บริหารจัดการชุมชนด้วยกลไกและเครือข่าย	ร้อยละ	60	60	60
4. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	86	86	86
5. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพและรายได้สูงขึ้น	ร้อยละ	85	85	85
6. ร้อยละของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติด	ร้อยละ	100	100	100
7. ร้อยละของผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP เป็นนักการค้าที่เข้มแข็ง	ร้อยละ	80	80	80
8. จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (37,748 ผลิตภัณฑ์)	ผลิตภัณฑ์	12,000	12,500	13,248
9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและกิจกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว	ร้อยละ	10	10	10

ตัวชี้วัด

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัดเป้าหมายของประเด็นการพัฒนา	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
10. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	ร้อยละ	10	10	10
11. จำนวนกองทุนชุมชนที่มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล	กลุ่ม	9,000	9,000	9,000
12. จำนวนครัวเรือนที่สามารถลดหนี้/ปลดหนี้	ครัวเรือน	10,000	10,000	10,000
13. จำนวนกองทุนชุมชนที่สามารถจัดสวัสดิการชุมชนได้	แห่ง	-	850	960
14. จำนวนโครงการที่กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอนุมัติในการส่งเสริมอาชีพ	โครงการ	8,100	8,400	8,700
15. จำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีเพิ่มขึ้น	คน	200,000	300,000	400,000
16. จำนวนประชาชนในหมู่บ้านเป้าหมายมีอาชีพและรายได้	คน	43,900	51,825	51,825
17. ได้รับรางวัลจากหน่วยงานหรือผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหารจัดการองค์กร	รางวัล	1	1	1
18. ร้อยละของบุคลากรที่มีคุณภาพตามเกณฑ์	ร้อยละ	91	93	95
19. ร้อยละความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร	ร้อยละ	84	87	90
20. ระดับความสำเร็จการดำเนินงานของกรมฯ ที่ได้รับการยอมรับในประเทศ/ต่างประเทศ ค่านิยมระดับความสำเร็จ: ระดับ 3: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2562 อย่างน้อย 1 รางวัล ระดับ 4: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2563 อย่างน้อย 1 รางวัล ระดับ 5: ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก เพิ่มขึ้นจาก ปี 2564 อย่างน้อย 1 รางวัล	ระดับ	3	4	5
21. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสื่อสาร สร้างการรับรู้ แก่บุคลากรภายในและภายนอกองค์กร	ร้อยละ	5	5	5
22. จำนวนการเสริมสร้างภาพลักษณ์ผ่านความร่วมมือจากหน่วยงานภายในและภายนอกประเทศ	ครั้ง/หน่วยงาน	30	30	30

รายละเอียดแผนปฏิบัติการ

ระยะ 3 ปี

(พ.ศ. 2563 - 2565)

ของกรมการพัฒนาชุมชน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 1 ด้านความมั่นคง, ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม, ประเด็นที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 1 ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 1 ความมั่นคง, ด้านที่ 15 การเสริมสร้างพลังทางสังคม, ด้านที่ 20 การพัฒนาการบริการประชาชน และการพัฒนา ประสิทธิภาพภาครัฐ
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 8 สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ, ด้านที่ 9 สังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์, แผนที่ 10 การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ 2.4) สร้างความสงบและปลอดภัยตั้งแต่ระดับชุมชน, ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชน 7.3) ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก
นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 9 การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
8. แผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน, ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: จัดทำและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน, พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพของประชาชน/ชุมชน/ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และ เครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี และสมรรถนะในการทำงาน

เป้าหมายประเด็นการพัฒนา: ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการพัฒนา							จำนวนสะสมของตำบล สารสนเทศต้นแบบเพื่อ การพัฒนาชุมชน					
							ปี 2563	878 ตำบล				
							ปี 2564	1,756 ตำบล				
							ปี 2565	2,634 ตำบล				
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากข้อมูลด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล	ศสท.				7.1992	7.3992	7.5992	76 จังหวัด/ปี	4	15	9	
1.1 สนับสนุนการดำเนินงานหมู่บ้านสารสนเทศเพื่อการพัฒนา คุณภาพชีวิต												
1.2 สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสารสนเทศตำบลต้นแบบ เพื่อการพัฒนาชุมชน												
1.3 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชนแก่ภาคี การพัฒนา ระดับจังหวัด												
2. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาและใช้ประโยชน์ จากข้อมูลด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	ศสท.				3.3800	3.3800	3.3800	76 จังหวัด/ปี	4	15	9	
- สนับสนุนการจัดทำนวัตกรรมจากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการใช้ ประโยชน์จากข้อมูล ระดับจังหวัด												
แนวทางการพัฒนา: 1.2 สร้างผู้นำเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน								1. ร้อยละของผู้นำการพัฒนา ที่สามารถขับเคลื่อนการบริหาร จัดการชุมชน				
								ปี 2563	ร้อยละ 85			
								ปี 2564	ร้อยละ 85			
								ปี 2565	ร้อยละ 85			
								2. ร้อยละของชุมชนที่บริหาร จัดการชุมชนด้วยกลไกและ เครือข่าย				
								ปี 2563	ร้อยละ 60			
								ปี 2564	ร้อยละ 60			
								ปี 2565	ร้อยละ 60			

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
		แผนงานที่ 1 สร้างผู้นำการพัฒนา									จำนวนของผู้นำที่ได้รับการพัฒนา	
							ปี 2563	40,000 คน				
							ปี 2564	40,000 คน				
							ปี 2565	40,000 คน				
1. ** (Flagship) พัฒนาหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อ การบริหารจัดการชุมชน	สพช.				0.7300		0.7300	1/48/24 รุ่น/คน/วัน	4	15	9	
2. เสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง	สพช.				142.7916	191.7538	48.3493	600/100/3 รุ่น/คน/วัน	4	15	9	
2.1 พัฒนาศักยภาพผู้นำการพัฒนา												
2.2 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน "หลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง"												
2.3 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน "หลักสูตรนวัตกรรมผู้นำ"												
2.4 พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน "หลักสูตรยุทธศาสตร์ผู้นำ"												
2.5 ประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการพัฒนาผู้นำ												
3. ส่งเสริมการเป็นผู้นำจิตสำนึกพลเมือง	สสช.				10.0000	10.0000	10.0000	7,036 ตำบล	4	15	9	
4. ส่งเสริมผู้นำการบริหารจัดการชุมชนเข้าสู่ระบบมาตรฐานงาน ชุมชน (มชช.)	สสช.				0.7600	0.7600	0.7600	8,780 หมู่บ้าน	4	15	9	
แผนงานที่ 2 พัฒนากลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชน								ร้อยละของกลไกขับเคลื่อน การบริหารจัดการชุมชน				
								ปี 2563	ร้อยละ 80			
								ปี 2564	ร้อยละ 80			
								ปี 2565	ร้อยละ 80			
1. ส่งเสริมผู้นำเป็นกลไกในการบริหารจัดการชุมชน	สสช./กผ.				37.0000	37.0000	37.0000	7,036 ตำบล	4	15	9	
1.1 ส่งเสริมผู้นำเป็นกลไกในการบริหารจัดการชุมชน												
1.2 กีฬาสร้างความสัมพันธ์ชายแดนใต้												
2. สร้างและพัฒนาทีมขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชนในทุกระดับ	สสช.				68.6293	60.0000	60.0000	8,780 หมู่บ้าน/ปี (หมู่บ้านละ 3 คน)	4	15	9	
3. สนับสนุนกลไกประชารัฐในการบริหารจัดการชุมชน	สสช.				10.0000	10.0000	10.0000	8,780 หมู่บ้าน/ปี (หมู่บ้านละ 3 คน)	4	15	9	

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมการขับเคลื่อนการบริหารจัดการชุมชน								จำนวนชุมชนที่ได้รับ การขับเคลื่อนการบริหารจัดการ ชุมชน	8,780 หมู่บ้าน			
								ปี 2563	8,780 หมู่บ้าน			
								ปี 2564	8,780 หมู่บ้าน			
								ปี 2565	8,780 หมู่บ้าน			
1. บูรณาการแผนชุมชนเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการชุมชน	สสช.				102.8432	67.6600	67.6600		6,766 ตำบล/ปี	4	15	9
2. ส่งเสริมผู้นำขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม	สสช.				25.0000	25.0000	25.0000		7,036 ตำบล/ปี	4	15	9
3. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ศูนย์เรียนรู้เพื่อการบริหารจัดการชุมชน	สสช.				43.9000	43.9000	43.9000		878 อำเภอ/ปี (อำเภอละ 1 หมู่บ้าน)	4	15	9
4. ส่งเสริมระบบมาตรฐานงานชุมชน (มชช.)	สสช.				1.5200	1.5200	1.5200		76 จังหวัด/ปี	4	15	9
5. ส่งเสริมความสุขมวลรวมชุมชน	สสช.				1.5200	1.5200	1.5200		76 จังหวัด/ปี	4	15	9
แผนงานที่ 4 ส่งเสริมเครือข่ายการบริหารจัดการชุมชน								จำนวนเครือข่ายในการบริหาร จัดการชุมชน	7,036 ตำบล			
								ปี 2563	7,036 ตำบล			
								ปี 2564	7,036 ตำบล			
								ปี 2565	7,036 ตำบล			
1. สร้างเครือข่ายบ้านพี่บ้านน้องในการบริหารจัดการชุมชน	สสช.				12.0000	12.0000	12.0000		878 อำเภอ/ปี (อำเภอละ 1 หมู่บ้าน)	1	1	9
2. สร้างความร่วมมือเครือข่ายประชารัฐ ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	สสช.				78.2000	13.5320	13.5320		6,766 ตำบล/ปี	1	1	9
3. บูรณาการภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการชุมชน	สสช.				67.0000	67.0000	67.0000		76 จังหวัด/ปี	1	1	9
แผนงานที่ 5 สร้างคุณค่าผู้นำการพัฒนา								จำนวนผู้นำที่ได้รับการสร้าง คุณค่า				
								ปี 2563	40,000 คน/2,000 ตำบล			
								ปี 2564	60,000 คน/3,000 ตำบล			
								ปี 2565	40,720 คน/2,036 ตำบล			
1. ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้นำการพัฒนา	สสช.				94.3200	94.3200	94.3200		7,036 ตำบล	1	1	9
1.1 ผู้นำตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน												
1.2 ผู้นำแห่งความเป็นเลิศ												
2. จัดการความรู้และขยายผลสู่การปฏิบัติ	สสช.				18.1375	18.1375	18.1375		7,036 ตำบล	1	1	9

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แนวทางการพัฒนา: 1.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								1. ดัชนีความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) เพิ่มขึ้น				
								ปี 2563	ร้อยละ 86			
								ปี 2564	ร้อยละ 86			
								ปี 2565	ร้อยละ 86			
								2. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพและรายได้สูงขึ้น				
								ปี 2563	ร้อยละ 85			
								ปี 2564	ร้อยละ 85			
								ปี 2565	ร้อยละ 85			
								3. ร้อยละของหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินมีกลไกการแก้ไขปัญหาเสพติด				
ปี 2563	ร้อยละ 100											
ปี 2564	ร้อยละ 100											
ปี 2565	ร้อยละ 100											
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับครัวเรือน								ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายดำเนินวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
								ปี 2563	ร้อยละ 85			
								ปี 2564	ร้อยละ 85			
ปี 2565	ร้อยละ 85											
1. ** (Flagship) สร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สสช.				1,092.4876	1,092.4876	1,092.4876		33,438 หมู่บ้าน	1	1	9
2. ** (Flagship) แก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ	สสช.				75.0000	75.0000	75.0000		ปี 2563: จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี 2562	4	15	9
									ปี 2564: จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี 2563			
									ปี 2565: จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี 2564			

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
(3) ส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่งมี ศรีสุข												
(3.1) ประเมิน 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด GVH ครั้งที่ 1												
(3.2) แผนพัฒนาตามตัวชี้วัด 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด												
(3.3) พัฒนาตามแผน (เมนูทางเลือก)												
(3.4) สนับสนุนปัจจัยแห่งความสำเร็จ												
(3.5) ประเมิน 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด GVH ครั้งที่ 2												
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนด้วยกองทุนแม่ของแผ่นดิน	สทอ.				40.0000	41.2000	42.4360		24,643 หมู่บ้าน	1	1	9
2.1 ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน												
1) เสริมสร้างความเข้มแข็งหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน												
2) พัฒนาหมู่บ้านต้นกล้ากองทุนแม่ของแผ่นดิน												
แผนงานที่ 3 สร้างคุณค่าและพัฒนาเครือข่ายตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน								จำนวนเครือข่ายตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน				
								ปี 2563	2,500 ตำบล			
								ปี 2564	2,500 ตำบล			
								ปี 2565	2,036 ตำบล			
1. บูรณาการความร่วมมือภาคีการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	สสช.				ไม่ใช่งบประมาณ	ไม่ใช่งบประมาณ	ไม่ใช่งบประมาณ		7,036 ตำบล	1	1	9
2. เชื่อมโยงเครือข่ายวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	สสช.				70.0000	70.0000	70.0000		7,036 ตำบล	1	1	9
3. สร้างคุณค่าและเชิดชูเกียรติ	สสช.				10.0000	10.0000	10.0000		7,036 ตำบล	1	1	9
4. จัดการความรู้และเผยแพร่สร้างการรับรู้	สสช.				77.8513	25.0000	25.0000		7,036 ตำบล	1	1	9

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน, ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 9 เศรษฐกิจฐานราก, ประเด็นที่ 14 การท่องเที่ยว
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 5 การท่องเที่ยว, ด้านที่ 8 การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ด้านที่ 16 การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 5 เศรษฐกิจ, ด้านที่ 9 ด้านสังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน, ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.4) พัฒนาภาคการท่องเที่ยว 5.4.1) พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว 5.4.5) ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน, ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.1) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน 7.1.1) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน 7.2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชน 7.2.2) ยกกระดับคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม้มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน และส่งเสริมการขยายตลาดสู่ต่างประเทศ

นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก

8. แผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพ ของประชาชน/ชุมชน/ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และสมรรถนะในการทำงาน

เป้าหมายประเด็นการพัฒนา: เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แผนงานที่ 3 ยกระดับผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่อุตสาหกรรม								จำนวนผู้ประกอบการที่เข้าร่วม โครงการมีทักษะเพิ่มขึ้น				
								ปี 2563	3,800 ราย			
								ปี 2564	3,800 ราย			
								ปี 2565	3,800 ราย			
1. ** (Flagship) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อน OTOP สู่สากล	สกว.				399.4634	450.0000	450.0000		3,800 ราย/ปี	2	8	5
1.1 สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อน OTOP สู่อุตสาหกรรม												
1) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจ												
2) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้สามารถขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิด สร้างสรรค์												
2. เพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP	สกว.					15.0000	15.0000		7,600 คน/76 จังหวัด			
3. พัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Young OTOP, OTOP Startup)	สกว.				15.0000	25.0000	55.0000		3,800 ราย	2	8	5
3.1 พัฒนาและยกระดับภูมิปัญญา เพิ่มผลิตภัณฑ์ Young OTOP												
3.2 Young OTOP Camp (760 ราย/4 ภาค)												
3.3 Young OTOP Camp (3,800 ราย/จังหวัด)												
3.4 OTOP Junior Camp (380 ราย)												
4. พัฒนาศักยภาพศิลปิน OTOP (สู่สากล)	สกว.				1.8710	2.0000	2.0000		ศิลปิน OTOP ได้รับการพัฒนา ศักยภาพศิลปิน OTOP และ มีความสามารถในการแข่งขัน ทางการตลาดได้ร้อยละ 80	2	8	5
5. พัฒนาศักยภาพนักการตลาด OTOP Trader (สู่มืออาชีพ)	สกว.				35	35	35		76 จังหวัด	2	8	5

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แนวทางการพัฒนา: 2.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้ และนวัตกรรม							จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ได้รับ การพัฒนาและยกระดับ มาตรฐานผลิตภัณฑ์					
							ปี 2563	12,000 ผลิตภัณฑ์				
							ปี 2564	12,500 ผลิตภัณฑ์				
							ปี 2565	13,248 ผลิตภัณฑ์				
แผนงานที่ 1 พัฒนาคุณภาพและเพิ่มมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน							ผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนามี มูลค่าเพิ่ม มีนวัตกรรม และเพิ่ม ช่องทางการตลาดได้					
							ปี 2563	1,520 ผลิตภัณฑ์				
							ปี 2564	1,520 ผลิตภัณฑ์				
							ปี 2565	1,520 ผลิตภัณฑ์				
1. ** (Flagship) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้ และนวัตกรรม	สกว.				95.0000	100.0000	100.0000	5,900 ผลิตภัณฑ์	4	16	5	
- พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม Quadrant D) ให้มีคุณภาพมาตรฐาน												
2. ส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้และนวัตกรรม (KBO)	สกว.				91.2000	91.2000	91.2000	4,560 ผลิตภัณฑ์	4	16	5	
2.1 พัฒนาศักยภาพเครือข่าย KBO จังหวัด												
2.2 พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP โดยเครือข่าย KBO จังหวัด												
2.3 ต่อยอดภูมิปัญญาพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน (R&D PSO)												
- สูดยอตผลิตภัณฑ์ OTOP เติ่น (Provincial Star OTOP: PSO)												
3. ต่อยอดภูมิปัญญาพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ได้มาตรฐาน (R&D PSO)	สกว.				7.6000	5.0000	5.0000	532 ผลิตภัณฑ์	4	16	5	
3.1 สูดยอตผลิตภัณฑ์ OTOP เติ่น (Provincial Star OTOP: PSO)												
3.2 ต่อยอดกิจกรรมสูดยอตผลิตภัณฑ์ OTOP เติ่น ปี 2563												
3.3 ต่อยอดกิจกรรมสูดยอตผลิตภัณฑ์ OTOP เติ่น ปี 2564												
4. คัดสรรสูดยอตหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย	สกว.					75.0000		1 ฐานข้อมูล	4	16	5	

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงธุรกิจ การท่องเที่ยว								ร้อยละของผู้ประกอบการที่ เข้าร่วมการจัดงานมีรายได้เพิ่มขึ้น				
								ปี 2563	ร้อยละ 80			
								ปี 2564	ร้อยละ 80			
								ปี 2565	ร้อยละ 80			
1. พัฒนาช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี - พัฒนาสื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	สภว.					50.0000	50.0000		200 ชุมชน	2	5	9
2. ส่งเสริมช่องทางการตลาดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	สภว.				384.0000	452.0000	452.0000		ร้อยละ 80 ของผู้ประกอบการ ที่เข้าร่วมการจัดงานมีรายได้เพิ่มขึ้น	2	5	9
2.1 เชื่อมโยงช่องทางการท่องเที่ยวกับภาคธุรกิจ												
2.2 เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชน												
2.3 จัดงานเทศกาลชุมชนท่องเที่ยว												
2.4 จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนท่องเที่ยว												
แนวทางการพัฒนา: 2.4 ส่งเสริมช่องทางการตลาด								ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน				
								ปี 2563	ร้อยละ 10			
								ปี 2564	ร้อยละ 10			
								ปี 2565	ร้อยละ 10			
แผนงานที่ 1 ตลาดระดับจังหวัด/ภูมิภาค								ส่งเสริมช่องทางการตลาด ระดับจังหวัด/ภูมิภาค				
								ปี 2563	80,000 ครั้ง/ปี			
								ปี 2564	80,000 ครั้ง/ปี			
								ปี 2565	80,000 ครั้ง/ปี			
1. ** (Flagship) ตลาดประชารัฐคนไทยยิ้มได้	สภว.				100.0000	100.0000	100.0000		80,000 ครั้ง/ปี	4	16	5
2. OTOP ภูมิภาค	สภว.				31.0000	35.0000	40.0000		5 ครั้ง/ปี	4	16	5
3. OTOP TO THE TOWN	สภว.				35.0000	35.0000	35.0000		10 ครั้ง/ปี	4	16	5
4. OTOP TRADER	สภว.					30.0000	30.0000		76 จังหวัด	4	16	5
5. ตลาดในสถานที่ท่องเที่ยวและตามเทศกาล	สภว.				68.0000	68.0000	68.0000		76 จังหวัด	4	16	5
5.1 OTOP TO THE TOURIST AND FESTIVAL												
5.2 มหกรรมของดีจังหวัด (BEST OTOP FESTIVAL)												
6. การขยายตลาดใหม่ ในระดับจังหวัด/ภูมิภาค	สภว.				10.0000	10.0000	10.0000		76 จังหวัด	4	16	5

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 9 เศรษฐกิจฐานราก
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 15 การเสริมสร้างพลังทางสังคม, ด้านที่ 16 การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 5 เศรษฐกิจ, ด้านที่ 9 สังคม
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม, ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 7.2) สร้างความเข้มแข็งของชุมชน
นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
8. แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
9. ภารกิจหน่วยงาน: พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การอาชีพ ของประชาชน/ชุมชน/ผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชน, ฝึกอบรมและพัฒนาผู้นำชุมชน/องค์การชุมชน และเครือข่ายองค์การชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน

เป้าหมายประเด็นการพัฒนา: ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แผนปฏิบัติการราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง				
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน		
แนวทางการพัฒนา: 3.1 พัฒนาระบบการบริหารและการเข้าถึง แหล่งทุน								1. จำนวนกองทุนชุมชนที่มี การบริหารจัดการตามหลัก ธรรมาภิบาล						
								ปี 2563	9,000 กลุ่ม					
								ปี 2564	9,000 กลุ่ม					
								ปี 2565	9,000 กลุ่ม					
								2. จำนวนครัวเรือนที่สามารถ ลดหนี้/ปลดหนี้						
								ปี 2563	10,000 ครัวเรือน					
								ปี 2564	10,000 ครัวเรือน					
								ปี 2565	10,000 ครัวเรือน					
								3. จำนวนกองทุนชุมชนที่ สามารถจัดสวัสดิการชุมชนได้						
								ปี 2563	-					
								ปี 2564	850 แห่ง					
								ปี 2565	960 แห่ง					
								4. จำนวนโครงการที่กองทุน พัฒนาบทบาทสตรีอนุมัติ ในการส่งเสริมอาชีพ						
								ปี 2563	8,100 โครงการ					
								ปี 2564	8,400 โครงการ					
ปี 2565	8,700 โครงการ													
5. จำนวนสมาชิกกองทุนพัฒนา บทบาทสตรีเพิ่มขึ้น														
ปี 2563	200,000 คน													
ปี 2564	300,000 คน													
ปี 2565	400,000 คน													

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
		4) ตรวจสอบสุขภาพทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต										
5) กิจกรรมประเมินศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิตตามหลักธรรมาภิบาล												
6) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางการเงินกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิตตามหลักธรรมาภิบาล												
2. ** (Flagship) พัฒนาระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์กองทุนชุมชน/ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	สทอ./สทส.				4.9000	4.9000	4.9000		2 ระบบ	4	16	5
3. ** (Flagship) สร้างนวัตกรรมธรรมาภิบาลกองทุนชุมชน แบบมีส่วนร่วม	สทอ.				4.8000	4.8000	4.8000		18 เขตตรวจ ๆ ละ 1 นวัตกรรม	4	16	5
4. ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนชุมชน	สทอ.				1.4736				2 ระเบียบ	4	16	5
4.1 ปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกองทุนชุมชน												
1) ปรับปรุงระเบียบกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต												
2) ปรับปรุงระเบียบโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน												
5. จัดทำคู่มือการขับเคลื่อนกองทุนชุมชน	สทอ.				2.1450	2.1450	2.1450		12,000 ชุด/ปี, 4,300 เล่ม/ปี	4	16	5
5.1 จัดทำชุดทะเบียนและคู่มือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต												
5.2 จัดทำชุดคู่มือการขับเคลื่อนโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน												
5.3 จัดทำคู่มือการบริหารจัดการหนี้สำหรับผู้ขับเคลื่อนงานและ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน												
6. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนโดยชุมชน	สทอ.				2.0000	25.0000	28.0000		ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ปี 64 จำนวน 1,062 แห่ง ปี 65 จำนวน 1,200 แห่ง	4	16	5
- ส่งเสริมกลไกการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการชุมชน												
7. เชิดชูเกียรติกองทุนชุมชน/กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	สทอ./สทส.				10.4803	11.3513	11.3513		723 แห่ง/กลุ่ม/หมู่บ้าน	4	15	9
7.1 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น สู่การเป็นต้นแบบด้านการบริหารจัดการ	สทอ./สทอ.											
7.2 กิจกรรมเชิดชูเกียรติกองทุนชุมชน	สทอ.											
7.3 เชิดชูเกียรติคนกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	สทส.											
8. เสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนชุมชนในหมู่บ้านวัดวิถี	สทอ.				1.8000	1.8000	1.8000		140 หมู่บ้าน/กลุ่ม	4	16	5

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
		2. ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อการบริหารจัดการทุนชุมชน	สทอ.				0.3724			0.3524	0.3524	3 ศูนย์
2.1 จัดทำคู่มือสนับสนุนการดำเนินงานจัดทำเอกสารคู่มือการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชน												
2.2 พัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริ												
แผนงานที่ 2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทุนชุมชน								ชุมชนได้รับการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทุนชุมชน				
								ปี 2563	76 จังหวัด			
								ปี 2564	76 จังหวัด			
								ปี 2565	76 จังหวัด			
1. ** (Flagship) สนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยกรมการพัฒนาชุมชน	สทอ./ศสท.				3.8164	3.0586	3.1836	16 แห่ง	4	16	9	
1.1 ปลูกรักษาพันธุกรรมพืชและสมุนไพรพื้นถิ่น	สทอ.											
1.2 จัดทำฐานข้อมูลพันธุกรรมพืชและภูมิปัญญาท้องถิ่นกรมการพัฒนาชุมชน	สทอ.											
1.3 จัดทำและดูแลเว็บไซต์ อพ.สธ.-พช.	สทอ./ศสท.											
1.4 ร่วมจัดนิทรรศการในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ.	สทอ.											
1.5 ฝึกอบรมประชาชนด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช	สทอ.											
1.6 พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน สนับสนุนงาน อพ.สธ.	สทอ.											
1.7 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น	สทอ.											
1.8 พัฒนาศูนย์เรียนรู้ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจพอเพียง	สทอ.											
2. สนับสนุนเงินกองทุนแก่องค์กรสตรีในการพัฒนาคุณภาพชีวิต	สทอ.				295.0000	295.0000	295.0000	6,000 โครงการ/ปี	4	16	9	
3. พัฒนาทุนชุมชนในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สทอ.				118.1316	86.6383	86.6383	4 ภาค 76 จังหวัด/ปี	4	16	9	
3.1 พัฒนาทุนชุมชนในหมู่บ้านชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริ												
3.2 รักษาต่อยอดหมู่บ้านชุมชนขยายผลตามแนวพระราชดำริ												
3.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายการพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ												
4. ส่งเสริมการดำเนินงานกองทุนพัฒนาเด็กชนบท ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (ราษฎรสมทบงบประมาณ)	สทอ.				0.1500	0.1500	0.1500	76 จังหวัด/ปี	4	16	9	

ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ความเชื่อมโยง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
2. 15 ประเด็นเร่งด่วน 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ: ประเด็นที่ 3 การแก้ปัญหาทุจริต คอร์รัปชั่น, ประเด็นที่ 5 ระบบการทำงานของภาครัฐ
3. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: ด้านที่ 20 การพัฒนาการบริการประชาชน และการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ, ด้านที่ 21 การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ
4. แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านที่ 2 การบริหารราชการแผ่นดิน, ด้านที่ 11 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
5. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล ในสังคมไทย
6. แผนความมั่นคงแห่งชาติ: แผนที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์, แผนที่ 11 การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต, แผนที่ 15 การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
7. นโยบายของรัฐบาล: นโยบายหลัก ด้านที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ, ด้านที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน เรื่องที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

8. แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย: ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 5 การวางรากฐานการพัฒนาองค์กรอย่างสมดุล
9. ภารกิจหน่วยงาน: ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชนแก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ, ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน และการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน, สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการให้บริการข้อมูลสารสนเทศชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายประเด็นการพัฒนา: องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
5) อุปกรณ์รักษาความมั่นคงปลอดภัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Firewall) ของกรมฯ												
6) อุปกรณ์ป้องกันการบุกรุกเว็บไซต์ (Web Application Firewall)												
7) อุปกรณ์สำรองไฟฟ้า (UPS) ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด												
8) อุปกรณ์บริหารจัดการผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตแบบรวมศูนย์ (User Identify Management)												
9) ต่อลิขสิทธิ์ระบบสำรองข้อมูลระบบบริหารจัดการเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเสมือน (Virtualization Backup and Recovery)												
4.10 ประชุมเชิงปฏิบัติการระบบข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรบุคคล	กจ.											
5. พัฒนาและบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐานสากล	ศสท.				8.7000	10.7000	8.7000		76 จังหวัด/ปี	6	20	2
5.1 จัดทำแผนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศระดับจังหวัด												
5.2 เตรียมความพร้อมตรวจติดตามมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 27001 : 2013												
5.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศตามมาตรฐาน ISO 2700:2013												
5.4 ประชุมเชิงปฏิบัติการด้านรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ												
5.5 ผลิตคู่มือและสื่อเสริมสร้างความตระหนักในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ												
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชน	ศสท.				20.0000	20.0000	20.0000		1 ระบบ/ปี	6	20	2

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
1.3 ฝึกอบรมภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน	สพข.											
1) ฝึกอบรมภาษาอังกฤษในงานพัฒนาชุมชน												
2) ฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน												
3) อบรมภาษาอังกฤษ หรือภาษาอาเซียน												
1.4 พัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน	ศสท.											
1.5 ประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำสารสนเทศชุมชนระดับจังหวัด	ศสท.											
1.6 พัฒนาบุคลากรด้านการใช้งานระบบ Conference และการถ่ายทอดสดทางไกล	ศสท.											
1.7 ประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศระดับจังหวัด	ศสท.											
แผนงานที่ 3 เสริมสร้างความสุขในชีวิตและการทำงาน								ร้อยละความผูกพันของบุคลากร ต่อองค์กร				
								ปี 2563	ร้อยละ 84			
								ปี 2564	ร้อยละ 87			
								ปี 2565	ร้อยละ 90			
1. เสริมสร้างความสุขและความผูกพันของบุคลากร	สส.				ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ	ไม่ใช้งบประมาณ		9 ครั้ง	6	20	2
2. เสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน	สส.				4.7000	4.7000	4.7000		76 จังหวัด	6	20	2
3. เชิดชูเกียรติบุคลากร	คจ./กจ./สส.				7.7021	7.8470	7.7021		76 จังหวัด/600 คน	6	20	2
3.1 ข้าราชการต้นแบบด้านจริยธรรม (The Icon)	คจ.											
3.2 ปัจฉิมนิเทศข้าราชการที่ครบเกษียณอายุราชการ	กจ.											
3.3 ประกาศเกียรติคุณข้าราชการและลูกจ้างดีเด่น	กจ.											
3.4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำงานกับชีวิตที่เป็นสุข	กจ.											
3.5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรกรม	สส.											
แนวทางการพัฒนา: 4.3 ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรสู่สากล								1. ระดับความสำเร็จ การดำเนินงานของกรมฯ ที่ได้รับ การยอมรับในประเทศ/ ต่างประเทศ				
								ปี 2563	ระดับ 3			
								ปี 2564	ระดับ 4			
								ปี 2565	ระดับ 5			

แนวทางการพัฒนา/แผนงาน/โครงการสำคัญ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ระยะเวลา การดำเนินงาน			งบประมาณ (ล้านบาท)			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด/ เป้าหมายการดำเนินงาน	ความสอดคล้องเชื่อมโยง		
		2563	2564	2565	2563	2564	2565			ยุทธศาสตร์ ชาติ 6 ด้าน	แผนแม่บท 23 แผน	แผนการปฏิรูป ประเทศ 11 ด้าน
4. สานสัมพันธ์และพัฒนาเครือข่ายสื่อสารมวลชนเพื่อการสื่อสาร ภาพลักษณ์สู่สากล	ปชส.				2.0000	2.2000	2.4000	6 ครั้ง	6	20	2	
- พช. สัมพันธ์สัญจร												
5. พัฒนาช่องทางการสื่อสารขององค์กรในรูปแบบภาษาสากล และยกระดับให้เป็นเว็บไซต์กลางในด้านงานพัฒนาชุมชน	ศสท./กผ.				10.2000	26.2000	10.2000	1 รูปแบบ/1 เว็บไซต์/ 10 ประเทศ/ปี	6	20	2	
5.1 พัฒนารูปแบบเว็บไซต์ เพื่อรองรับการให้บริการข้อมูล	ศสท.											
5.2 พัฒนาเว็บไซต์เพื่อรองรับการใช้งานของผู้พิการทางสายตา (Acessibility)	ศสท.											
5.3 หมู่บ้านต้นแบบเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ตะโปกวิน - บ้านเตี้ยเมียนเจย) : งบประมาณจาก TICA	กผ.											
5.4 หลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี (Annual International Training Course-AITC) : งบประมาณจาก TICA	กผ.											
5.5 การขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการชุมชน (Project for Community - based Entrepreneurship Promotion) ปี 2563	กผ.											
5.6 ประชุมด้านการจัดความยากจนแก่ประเทศ กลุ่มแม่โขง - ล้านช้าง (ในนามประเทศไทย) (6 ประเทศ : ไทย จีน ลาว เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา)	กผ.											
5.7 การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาชนบทและจัด ความยากจนอาเซียน	กผ.											
6. พัฒนาและสร้างบุคลากรให้เป็น Brand Ambassador ในงาน พัฒนาชุมชนเพื่อสร้างภาพลักษณ์สู่สากล	ปชส.				5.0000	5.0000	5.0000	76 จังหวัด	6	20	2	
7. เชิดชูเกียรติ ยกย่อง บุคคล/องค์กรภายนอก ที่มีผลงานสื่อสาร ภาพลักษณ์องค์กร (PR CDD GOLD)	ปชส.				0.2000	0.2000	0.2000	6 รางวัล	6	20	2	

การนำแผนปฏิบัติราชการ ไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน ไปสู่การปฏิบัติ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้นำแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน ไปสู่การปฏิบัติ โดยนำข้อมูลของแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี ไปจัดทำแผนปฏิบัติการรายปี กำหนดเป้าหมายแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 ของกรมการพัฒนาชุมชน จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ ประจำปีงบประมาณ จัดทำรอบวงเงินค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม และจัดทำแนวทางการดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นกรอบ/ทิศทาง/แนวทางที่ชัดเจน นำไปสู่การถ่ายทอดให้ข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การนำแผนปฏิบัติการฯ ของกรมการพัฒนาชุมชน ไปสู่การปฏิบัติดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชนต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2562 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 13 พฤษภาคม 2562) ซึ่งกำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการให้มีการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในระบบตามรายการและภายในระยะเวลาที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำระบบ eMENSOCR (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform) ซึ่งเป็นระบบในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดให้แต่ละหน่วยงานจะต้องเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมและจัดทำรายละเอียดข้อมูลแผนงาน/โครงการ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชนมีโครงการที่จะต้องรายงานผลฯ ในระบบดังกล่าว ตามรายละเอียดในภาคผนวก

ภาคผนวก

แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

1. ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน จัดทำขึ้นเพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา เป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม งบประมาณ ระยะเวลา และหน่วยงานดำเนินการ โดยมีประเด็นการพัฒนา 4 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน ฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานการบริหารงบประมาณ และการบูรณาการการติดตามประเมินผลสำเร็จ เพื่อขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565”

2. ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

1) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (หลัก)

1.1) เป้าหมาย สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

1.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

1.3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการที่พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง และบูรณาการร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย ให้สามารถเข้าถึงโอกาสการพัฒนาด้านอาชีพเพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (รอง)

2.1) เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น

2.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ การรักษาความสงบภายในประเทศ (การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา)

2.3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการ Flagship ของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมาย และตัวชี้วัดดัชนีความสุขมวลรวมของชุมชน

3) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)

3.1) เป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

- 3.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ (1) การเกษตรสร้างมูลค่า
(2) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
(3) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

3.3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยมีเป้าหมาย คือ “สร้างรายได้ให้กับชุมชน เพื่อประชาชนมีความสุข” ซึ่งประกอบด้วย การเกษตร การแปรรูป และการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่างด้วยกลไกประชารัฐ โครงการพัฒนาสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อน OTOP สู่อุตสาหกรรม และโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ฯลฯ

4) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

- 4.1) เป้าหมาย ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
4.2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
4.3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีแผนงาน/โครงการ สร้างความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแผนปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด เพื่อสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรในสังกัด

2.2 แผนระดับที่ 2 (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

1) ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก (หลัก)

1.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- (1) เป้าหมาย รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้ต่ำเพิ่มขึ้นอย่างกระจายและอย่างต่อเนื่อง
(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจายรายได้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาด ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อให้ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัด: ดัชนีการพัฒนาอย่างทั่วถึง (คะแนน))

1.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (หลัก)

(1) แนวทางการพัฒนา

(1.1) ส่งเสริมและพัฒนาภาคและโครงสร้างอุตสาหกรรมมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน

(1.2) ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน

(2) เป้าหมายของแผนย่อย ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการที่สร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งการพัฒนาช่องทางและศูนย์กลางตลาดสินค้าชุมชน โดยครอบคลุมถึงช่องทางตลาดออนไลน์ และช่องทางตลาดอื่น ๆ เพื่อการขยายตัวในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP และส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดที่กำหนด (ตัวชี้วัด: อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากของมูลค่า OTOP)

1.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ (รอง)

(1) แนวทางการพัฒนา

(1.1) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้รายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

(1.2) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน

(2) เป้าหมายของแผนย่อย ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการพัฒนาผู้ประกอบการ และโครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยกองทุนชุมชน (ตัวชี้วัด: อัตราการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด)

2) ประเด็น ความมั่นคง (รอง)

2.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

(1) เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการสร้างอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นโครงการ Flagship ของยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ซึ่งสามารถบรรลุเป้าหมาย และตัวชี้วัดดัชนีความสุขมวลรวมของชุมชน (ตัวชี้วัด: ดัชนีชี้วัดความสุขของประชากรไทย)

2.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การรักษาความสงบภายในประเทศ (หลัก)

(1) แนวทางการพัฒนา เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ (มีงาน มีอาชีพและรายได้ ลดรายจ่ายในครอบครัว)

(2) เป้าหมายของแผนย่อย ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการที่ส่งผลต่อการสร้างความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน ประกอบด้วย (1) โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (3) เสริมสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ตัวชี้วัด: ระดับความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศและศักยภาพตำรวจระดับสากล (WISPI) ดีขึ้น)

3) ประเด็น การเกษตร (รอง)

3.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

(1) เป้าหมาย ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

(2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการพัฒนาชุมชน ได้บรรจุโครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือตอนบนด้วยกลไกภาครัฐ และโครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรปลอดภัยภาคเหนือตอนล่างด้วยกลไกภาครัฐที่จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนและยกระดับความปลอดภัยการแปรรูปสินค้าเกษตรอีกทั้งยังสร้างมูลค่าให้กับสินค้า (ตัวชี้วัด: อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ))

3.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (หลัก)

(1) แนวทางการพัฒนา

ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(2) เป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

พัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม พัฒนาการบริหารจัดการและกิจกรรมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ส่งเสริมช่องทางการตลาด (ตัวชี้วัด: อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ))

3.3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย (รอง)

(1) แนวทางการพัฒนา

สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

(2) เป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ด้วยกลไกภาครัฐที่จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนและยกระดับความปลอดภัยการแปรรูปสินค้าเกษตรอีกทั้งยังสร้างมูลค่าให้กับสินค้า (ตัวชี้วัด: อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ))

4) ประเด็น การท่องเที่ยว (รอง)

4.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- (1) เป้าหมาย รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น
- (2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ซึ่งกระจายรายได้และโอกาสให้กับชุมชน โดยการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี พัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ส่งเสริมช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยว (ตัวชี้วัด: อัตราส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองหลักและเมืองรอง (สัดส่วน))

4.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (หลัก)

(1) แนวทางการพัฒนา

สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่า ผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น

- (2) เป้าหมายของแผนย่อย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
- (3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการพัฒนาชุมชน มีโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ซึ่งกระจายรายได้และโอกาสให้กับชุมชน โดยการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี พัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ส่งเสริมช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยว (ตัวชี้วัด: อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (เฉลี่ยร้อยละ))

5) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (รอง)

5.1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- (1) เป้าหมาย ประเทศไทยปลอดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ กำหนดให้ทุกหน่วยงานมีแผนงาน/โครงการ สร้างความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแผนปฏิบัติการกรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดให้มีโครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด เพื่อสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรในสังกัด

5.2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (หลัก)

- (1) แนวทางการพัฒนา เน้นการปรับพฤติกรรมคนและพัฒนาระบบในการต่อต้านการทุจริตในภาครัฐ
- (2) เป้าหมายของแผนย่อย หน่วยงานผ่านการประเมิน ITA

(3) การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด เป็นนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตแบบมีส่วนร่วมด้วยการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้บุคลากรในสังกัด ตลอดจนภาคีเครือข่าย (ตัวชี้วัด: ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA)

2.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ

1) ด้านเศรษฐกิจ

1.1) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป การปฏิรูปด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

1.2) ขั้นตอนการดำเนินงาน

- (1) ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล
- (2) เสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน เพื่อสร้างความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

1.3) กิจกรรม

- (1) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
- (2) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (Big Data)
- (3) โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์ส่งเสริมบริการเศรษฐกิจฐานรากให้เข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0
- (4) โครงการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตสู่ธุรกิจชุมชน
- (5) โครงการส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนสู่การพัฒนาธุรกิจชุมชน
- (6) โครงการการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐเพื่อสังคม

1.4) เป้าหมายกิจกรรม มีเครือข่ายและธุรกิจชุมชนเพิ่มขึ้น

2) ด้านสังคม

2.1) เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป ระบบการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง

2.2) ขั้นตอนการดำเนินงาน

- (1) พัฒนาชุมชนเข้มแข็งเชิงพื้นที่
- (2) เพิ่มขีดความสามารถชุมชนในการจัดการเชิงประเด็นและเชิงระบบ

2.3) กิจกรรม

- (1) โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
- (2) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ
- (3) โครงการกองทุนชุมชนหนุนเสริมอาชีพผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

2.4) เป้าหมายกิจกรรม มีกลไกบูรณาการเชิงพื้นที่การแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

- 1) วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน
- 2) เป้าหมายรวม ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (หลัก)

3.1) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

3.2) แนวทางการพัฒนา

- (1) สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- (2) ส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้
- (3) พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
- (4) สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน
- (5) สนับสนุนให้ชุมชนบริหารจัดการตนเองได้

2.2.4 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

- 1) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 8 เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันความมั่นคงภายใน
- 2) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประเด็น การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ รองรับนโยบายที่ 8
- 3) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ประชาชนมีความสามัคคี มีความปลอดภัยในการดำรงชีวิตมีส่วนร่วมและมีความพร้อมเผชิญปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามและ

ปัญหาด้านความมั่นคง

4) ตัวชี้วัด ระดับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ในกิจกรรมสนับสนุนงานด้านความมั่นคง

5) กลยุทธ์ ส่งเสริมให้คนไทยมีความสามัคคี สังคมมีความสุข และประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผนึกกำลังทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล หมู่บ้าน จังหวัด ภาค และประเทศชาติ ให้เป็นเครือข่ายสนับสนุนงานด้านความมั่นคงและให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

2.3 แผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)

3. ส่วนที่ 3 สารสำคัญแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

3.1 ภาพรวม

3.1.1 วิสัยทัศน์ของกรมการพัฒนาชุมชน

“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565”

3.1.2 พันธกิจของส่วนราชการ

- 1) พัฒนาระบบกลไกการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้การพึ่งตนเอง
- 2) พัฒนาการบริหารจัดการชุมชนให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- 5) พัฒนางองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีอุดมการณ์ในงานพัฒนาชุมชน และเชี่ยวชาญการทำงานเชิงบูรณาการ

3.2 แผนปฏิบัติการ

3.2.1 ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

- 1) เป้าหมาย ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และมีความสุข
- 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. ร้อยละของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขมวลรวมเพิ่มขึ้น (44,835 หมู่บ้าน)	ร้อยละ	86	86	86
2. ร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายได้รับการส่งเสริมอาชีพ ประกอบอาชีพตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น (928,700 ครัวเรือน)	ร้อยละ	85	85	85

3) แนวทางการพัฒนา

- 3.1) บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนา
- 3.2) สร้างผู้นำเป็นพลังในการพัฒนาชุมชน
- 3.3) ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	2563	2564	2565			
1. โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 1.1 สร้างสัมมาชีพชุมชน 1.2 บูรณาการแผนพัฒนาตำบล ตามโครงการ One Plan	1,195,330,800	1,200,000,000	1,250,000,000	จำนวนประชาชน เป้าหมายได้รับ การส่งเสริมอาชีพมีรายได้ เพิ่มขึ้น	ปี 63 - 320,000 คน ปี 64 - 320,000 คน ปี 65 - 288,700 คน	สสช.
2. โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	683,992,200	950,000,000	950,000,000	จำนวนหมู่บ้านมีดัชนี ความสุขมวลรวมของ ชุมชนที่เพิ่มขึ้น	ปี 63 - 8,780 หมู่บ้าน ปี 64 - 8,780 หมู่บ้าน ปี 65 - 8,780 หมู่บ้าน	สสช.
3. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน แบบบูรณาการ	308,580,000	308,580,000	308,580,000	จำนวนครัวเรือนที่มีรายได้ ผ่านเกณฑ์ จปฐ.	ปี 63 - 15,429 ครัวเรือน ปี 64 - 15,429 ครัวเรือน ปี 65 - 15,429 ครัวเรือน	สสช.
4. โครงการพัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ ของแผ่นดิน	40,000,000	41,200,000	42,436,000	จำนวนหมู่บ้านกองทุนแม่ ของแผ่นดินปลอดภัยจาก ยาเสพติด	ปี 63 - 22,887 หมู่บ้าน ปี 64 - 23,765 หมู่บ้าน ปี 65 - 24,643 หมู่บ้าน	สทอ.
5. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาผู้นำ การเปลี่ยนแปลง	98,861,600	98,861,600	98,861,600	จำนวนผู้นำมี ความสามารถในการ บริหารจัดการชุมชน	ปี 63 - 40,000 คน ปี 64 - 40,000 คน ปี 65 - 40,000 คน	สพช.
6. โครงการบริหารการจัดเก็บและใช้ ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน	445,663,200	445,663,200	445,663,200	จำนวนชุมชนมีข้อมูล ที่เชื่อถือได้และใช้ใน การบริหารการพัฒนา	ปี 63 - 70,402 หมู่บ้าน ปี 64 - 70,402 หมู่บ้าน ปี 65 - 70,402 หมู่บ้าน	ศสท.
7. โครงการบริหารจัดการข้อมูลกลาง เพื่อการพัฒนาชุมชน (Data Development)	1,250,000	1,000,000	1,750,000	จำนวนฐานข้อมูล สนับสนุนประเด็น การพัฒนา	ปี 63 - 1 ระบบ ปี 64 - 1 ระบบ ปี 65 - 1 ระบบ	ศสท.

3.2.2 ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

- 1) เป้าหมาย เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งอย่างสมดุลและยั่งยืนด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน
- 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน	ร้อยละ	10	10	10

3) แนวทางการพัฒนา

- 3.1) พัฒนาผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP สู่อุตสาหกรรม
- 3.2) พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม
- 3.3) พัฒนาการบริหารจัดการและกิจกรรมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
- 3.4) ส่งเสริมช่องทางการตลาด

4) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	2563	2564	2565			
1. โครงการพัฒนาสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะเพื่อขับเคลื่อน OTOP สู่อุตสาหกรรม	536,548,500	600,000,000	620,000,000	จำนวนของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตให้ผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความต้องการของตลาดส่งออก	ปี 63 - 3,800 ราย/กลุ่ม ปี 64 - 3,800 ราย/กลุ่ม ปี 65 - 3,800 ราย/กลุ่ม	สภว.

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	2563	2564	2565			
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน: กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	287,900,000	280,000,000	280,000,000	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด	ปี 63 - 3,945 ผลิตภัณฑ์ ปี 64 - 3,800 ผลิตภัณฑ์ ปี 65 - 3,800 ผลิตภัณฑ์	สภว.
3. โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน	589,000,000	589,000,000	589,000,000	จำนวนครั้งที่ส่งเสริมช่องทางการตลาดเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	ปี 63 - 80,145 ครั้ง ปี 64 - 80,145 ครั้ง ปี 65 - 80,145 ครั้ง	สภว.
4. โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	694,000,000	760,000,000	760,000,000	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10	ปี 63 - 320 หมู่บ้าน/ชุมชน ปี 64 - 380 หมู่บ้าน/ชุมชน ปี 65 - 380 หมู่บ้าน/ชุมชน	สภว.
5. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐเพื่อสังคม	66,934,400	80,000,000	116,000,000	จำนวนกลุ่มอาชีพเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความสุข	ปี 63 - 4,156 กลุ่ม ปี 64 - 5,000 กลุ่ม ปี 65 - 7,255 กลุ่ม	สสช.

3.2.3 ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

- 1) เป้าหมาย ชุมชนสามารถจัดการทุนชุมชนเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
1. จำนวนกองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้น	กลุ่ม	9,000	9,000	9,000
2. จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่ม	คน	158,000	158,000	158,000

3) แนวทางการพัฒนา

- 3.1) พัฒนาระบบการบริหารและการเข้าถึงแหล่งทุน
- 3.2) พัฒนาทุนชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

4) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	2563	2564	2565			
1. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการโครงการ บริหารสัญญา และบริหารหนี้กองทุนชุมชน	296,180,200	296,180,200	296,180,200	จำนวนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและ กข.คจ. มีธรรมาภิบาล และสามารถหนุนเสริมให้สมาชิกมีอาชีพ มีรายได้และสวัสดิการเพิ่มขึ้น	ปี 63 - 9,000 กลุ่ม ปี 64 - 9,000 กลุ่ม ปี 65 - 9,000 กลุ่ม	สทอ.
2. โครงการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	691,438,000	700,000,000	700,000,000	จำนวนสตรีที่มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น	ปี 63 - 184,535 คน ปี 64 - 184,535 คน ปี 65 - 184,535 คน	สทส.

3.2.4 ประเด็นการพัฒนา เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

- 1) เป้าหมาย องค์กรมีสมรรถนะสูงในการบริหารการพัฒนาชุมชน
- 2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		2563	2564	2565
ร้อยละผลการประเมิน ITA	ร้อยละ	80	80	80

3) แนวทางการพัฒนา

- 3.1) เสริมสร้างศักยภาพองค์กรเพื่อยกระดับงานพัฒนาชุมชน
- 3.2) พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ
- 3.3) ยกระดับภาพลักษณ์องค์กรสู่สากล

4) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ			ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วยงานรับผิดชอบ
	2563	2564	2565			
1. โครงการพัฒนาชุมชนใสสะอาด	23,615,000	20,000,000	20,000,000	ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการปลูกคุณธรรมจริยธรรมที่ดี	ปี 63 - ร้อยละ 100 ปี 64 - ร้อยละ 100 ปี 65 - ร้อยละ 100	กจ.
2. โครงการจัดตั้งและพัฒนาสถาบันแห่งความเป็นเลิศเฉพาะด้าน (CD Academy)	24,000,000	24,000,000	24,000,000	จำนวนสถาบันแห่งการเป็นเลิศ	ปี 63 - 11 แห่ง ปี 64 - 11 แห่ง ปี 65 - 11 แห่ง	สปช.
3. โครงการพัฒนาระบบบริหารข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชน	20,000,000	20,000,000	20,000,000	จำนวนระบบบริหารข้อมูลกลางเพื่อการพัฒนาชุมชนที่ได้รับการพัฒนา	ปี 63 - 1 ระบบ ปี 64 - 1 ระบบ ปี 65 - 1 ระบบ	ศสท.

3.3 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (2563 - 2565)

3.3.1 ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด

แหล่งเงิน*				
เงินงบประมาณแผ่นดิน	เงินรายได้ของหน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ
		ในประเทศ	ต่างประเทศ	
18,940,249,900	-	-	-	-

3.3.2 ประมาณการวงเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ

1) เรื่องที่ 1 สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้

แผนปฏิบัติการ	2563	2564	2565	วงเงินรวม
เงินงบประมาณแผ่นดิน	2,773,677,800	3,045,304,800	3,097,290,800	8,916,273,400
เงินรายได้ของหน่วยงาน	-	-	-	-
เงินกู้ในประเทศ	-	-	-	-
เงินต่างในประเทศ	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-

2) เรื่องที่ 2 ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล

แผนปฏิบัติการ	2563	2564	2565	วงเงินรวม
เงินงบประมาณแผ่นดิน	2,174,382,900	2,309,000,000	2,365,000,000	6,848,382,900
เงินรายได้ของหน่วยงาน	-	-	-	-
เงินกู้ในประเทศ	-	-	-	-
เงินต่างในประเทศ	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-

3) เรื่องที่ 3 เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล

แผนปฏิบัติการ	2563	2564	2565	วงเงินรวม
เงินงบประมาณแผ่นดิน	987,618,200	996,180,200	996,180,200	2,979,978,600
เงินรายได้ของหน่วยงาน	-	-	-	-
เงินกู้ในประเทศ	-	-	-	-
เงินต่างในประเทศ	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-

4) เรื่องที่ 4 เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

แผนปฏิบัติการ	2563	2564	2565	วงเงินรวม
เงินงบประมาณแผ่นดิน	67,615,000	64,000,000	64,000,000	195,615,000
เงินรายได้ของหน่วยงาน	-	-	-	-
เงินกู้ในประเทศ	-	-	-	-
เงินต่างในประเทศ	-	-	-	-
อื่น ๆ	-	-	-	-

ที่ปรึกษา

นายนิสิต	จันทร์สมวงศ์	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายทวีป	บุตรโพธิ์	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายสมหวัง	พ่วงบางโพ	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายโชคชัย	แก้วปอง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

คณะผู้จัดทำ

กองแผนงาน

นายธนวัฒน์	ปิ่นแก้ว	ผู้อำนวยการกองแผนงาน			
นายพัลลภ	ตันจรรย์ภรณ์	หัวหน้ากลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์	นายสุทธิพร	สมแก้ว	หัวหน้ากลุ่มงานวิเคราะห์งบประมาณ
น.ส.เตือนใจ	บุญทิม	หัวหน้ากลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์	นายสรยุทธ	จันสุข	หัวหน้ากลุ่มงานประเมินผล
น.ส.ภัทรลภา	สุริโย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	น.ส.ยุภารัตน์	พองคำมูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายกฤษฎา	สาคร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	นายเพชร	พลายพิชิต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
น.ส.กุลนิษฐ์	บัวหลวง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	นายประทีป	คำดวง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน			สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน		
นายอุทัย	ทองเดช	ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน	นายสุรศักดิ์	อักษรกุล	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
นางวรรณมา	ลิ้มพานิชย์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ	นายสมปอง	อาจณรงค์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ
น.ส.มนทิรา	เข้มทอง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานนโยบายและยุทธศาสตร์	น.ส.ขวัญดาว	ลือเปี่ยม	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยววิถีวิถี
นายทองคุณ	บุญศร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารจัดการชุมชน	น.ส.พาริตา	มาพร้อม	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล
นายประพันธ์	วรรณบวร	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และประชารัฐ	นางจิรรัตน์	ถึงสุข	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
นายอนันต์	เลิศแสง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	น.ส.รมณ	ณะรังษี	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางสุภา	พรหมชูแก้ว	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	น.ส.ยุคลพร	เขี้ยวม่วง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นายพิศมัย	ปิ่นบุตร	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	นางพัชรินทร์	สมหอม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
น.ส.ธวัลรัตน์	เดชบุญมา	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	น.ส.พูนพิศ	ลาวัลย์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
น.ส.ธิดาพรรณ	มีแสงเงิน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	น.ส.เหมือนจันทร์	พัฒโร	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
			นายอำเภอ	มาพวง	นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

คณะผู้จัดทำ

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน			สถาบันการพัฒนาชุมชน		
นายทรงพล วิชัยชิตะ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน		นายรุ่งกี้ พลเยี่ยม	ผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน	
นายสิทธิชัย พรทิพย์พิทักษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล		นายสุรพล ท้าวพรหม	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์พยาบาลบุคคล	
นายสมชาย หริกุลสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชน		นายเฉลิมเกียรติ แผนกกิจเจริญ	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ	
นายภฤช จันทราศรี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมองค์การการเงินชุมชน		นายธรรมบุญ ไชว์พันธ์ุ	ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนเพชรบุรี	
นางชัวร์ตน์ สมแก้ว	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ		นางทิพย์วรรณ อิศรางกูร ณ อยุธยา	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	
น.ส.จีรารัตน์ พัฒนคูหะ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ		น.ส.ชาลินี จันทรากุล	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	
น.ส.จุฑามาศ ปลาดศรี	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ				
น.ส.กชพร มณีผืน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ				
น.ส.นฤมล ปัจฉิม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ				
น.ส.ปฎิญา ปงหาญ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ				
ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน			สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี		
นายชัยยา ขำสะอาด	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน		นายปรีชา กิตติสัตยกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี	
นายสุริยา บุญเรืองยศศิริ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานแผนและข้อมูล		นายสมนึก มณีพินิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์	
น.ส.ปวีณรัตน์ บุตรวงศ์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ		นางพัชรินทร์ พานามา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาศักยภาพกองทุน	
นางสมจิตร ศิรินาม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ		น.ส.ณัฐพิชญา ยะใหม่วงศ์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ	
นายมนตรี อำพันทอง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ		น.ส.ธัญชนก นามเจิง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ	
			น.ส.กัลยากร ศรีชุมจันทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	
กองการเจ้าหน้าที่			กองคลัง		
นายภูษิต ลัทธินธรรม	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่		นางรักใจ กาญจนะวีระ	ผู้อำนวยการกองคลัง	
นายเฉลิมพงษ์ หัตถา	หัวหน้ากลุ่มงานวางแผนอัตรากำลัง		นางอำไพ พุฒิสอนี	หัวหน้ากลุ่มงานบัญชี	
นายสุชุม ธรรมประทีป	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ		น.ส.อรจิรัฐ เกตะวันดี	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ	
นายสามภพ ศิริจันทรางกูร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ				
สำนักงานเลขานุการกรม			กองประชาสัมพันธ์		
จ.อ.สัจด์ พิษพันธ์ุ	เลขานุการกรม		นายอวิรุทธ์ มีซีน	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ	
นายคานิต สุขชี	หัวหน้ากลุ่มงานช่วยอำนวยการและประสานราชการ		น.ส.ปรวมดี มีสวัสดิ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ	
น.ส.อำพา ดวงเนตร	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ				

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มตรวจสอบภายใน			กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร		
น.ส.กนกวรรณ สัมมาพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน		นายนพรัตน์	จรัสทรัพย์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
น.ส.เกวรัักษ์ ณ เชียงใหม่	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ		น.ส.นุจรี	ตุ้มคง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานเลขาธิการผู้ตรวจราชการกรม			กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมข้าราชการ		
นางชฎาพร รัมธรรมกุล	หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการผู้ตรวจราชการกรม		นายมณฑล	โกะสุวรรณ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

ส่วนภูมิภาค					
น.ส.นิภา ทองก้อน	พัฒนาการจังหวัดสมุทรสงคราม		นางวนิดา	ดัวงอิน	พัฒนาการอำเภอสันกำแพง จ.เชียงใหม่
น.ส.ศรีธัญญา ใจเย็น	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สพจ.พังงา		นายสมชาย	สุเทศ	พัฒนาการอำเภอกำแพงแสน จ.นครปฐม
นายประดิษฐ์ นิตทะยาย	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สพจ.หนองบัวลำภู		น.ส.บุบผา	อุทัยทอง	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ สพจ.เพชรบุรี
นางพีระดา จริยะกุลญาติ	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สพจ.ปทุมธานี		นายศิริชัย	ธนะอุตร	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สพจ.นครพนม
นางมุกดา หลิมนุกุล	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สพจ.ภูเก็ต		น.ส.ปรียาวดี	บุญแฮด	พัฒนาการอำเภอเฝ้าไร่ จ.หนองคาย
นายยงยุทธ พันดารักษ์	หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน สพจ.พิจิตร		นางสุมาลี	น้อยสำลี	พัฒนาการอำเภอเมืองปทุมธานี
นายคำพอง วรรณวัติ	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สพจ.สระบุรี		น.ส.ประเทือง	ค่านาค	พัฒนาการอำเภอฝาง จ.เชียงใหม่
นางณิชาพลภัฏฐ์ วรรณคำ	หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน สพจ.พะเยา		น.ส.วนิดา	สร้อยมณี	พัฒนาการอำเภออินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี
นางลัดดา พรหมเมือง	หัวหน้ากลุ่มงานสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน สพจ.เชียงใหม่		น.ส.ปาริชาติ	สุรบัณฑิตวงศ์	พัฒนาการอำเภอบ้านแพรง จ.พระนครศรีอยุธยา
น.ส.บัณฑิตา หมื่นพรม	พัฒนาการอำเภอเมืองลพบุรี				

ผู้วิเคราะห์/เรียบเรียง	น.ส.ยุภารัตน์	พองคำมูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ออกแบบปก/รูปเล่ม	นายประทีป	คำดวง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ข้อมูลทางบรรณานุกรม	ผู้เขียน : กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน
	ชื่อหนังสือ : แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน
	สถานที่พิมพ์ : กรุงเทพมหานคร
	ผู้พิมพ์ : บริษัท บีทีเอส เพรส จำกัด
	พิมพ์เมื่อ : กันยายน 2562
สถานที่ติดต่อ	กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0 2141 6233 โทรสาร 0 2143 8917 - 18

“เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565”